

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Forespørgsel nr. F 15:

Forespørgsel til økonomiministeren og skatteministeren:

»Hvad kan regeringen oplyse om udviklingen i grænsehandelen samt regeringens plan for at få de danske afgifter på øl, vin, spiritus og tobak tilnærmet EU-niveau?«

Af Kim Behnke (FRI), Tom Behnke (FRI) og Thorkild B. Fransgaard (FRI).

(Forespørgslen anmeldt 6/10 99. Fremme af forespørgslen vedtaget 13/10 99).

Sammen med denne sag foretoges:

5) Forespørgsel nr. F 17:

Forespørgsel til økonomiministeren og skatteministeren:

»Hvad kan regeringen oplyse om muligheden for at opretholde de nuværende skatter og afgifter set i lyset af den stigende internationalisering og EU's krav om øget harmonisering, og hvorledes vurderer regeringen på denne baggrund de realistiske muligheder for uden forhøjelse af nogen skat eller afgift at løse de opgaver i fremtiden, som det offentlige i dag løser, og at føre en aktiv finanspolitik?«

Af Aage Frandsen (SF), Christen Amby (SF) og Jes Lunde (SF).

(Forespørgslen anmeldt 7/10 99. Fremme af forespørgslen vedtaget 14/10 99).

Begrundelse

Anden næstformand (Henning Grove):

Ordførerne for forespørgerne til forespørgsel nr. F 15, hr. Kim Behnke.

Kim Behnke (FRI):

I 1986 sagde den danske befolkning ja til, at Danmark skulle være en del af det såkaldte indre marked. Det, der blev lovet den danske befolkning i den forbindelse, var, at nu skulle vi frit kunne handle; det skulle være ligegyldigt, om man købte sine varer i Horsens eller i Hamburg, om man købte dem i en dansk butik eller en anden europæisk butik.

Det var løftet til den danske befolkning, og alle glædede sig til, at specielt de danske afgifter ville blive nedsat, sådan at det ville blive billigere at købe varer i Danmark.

Men lige siden 1986 har vi haft problemer med grænsehandelen. I slutningen af 1980'erne blev det muligt for danskerne i stor stil specielt

at tage til Tyskland og købe hårde hvidevarer, tv-apparater, radioapparater, videobåndoptagere osv.

Den stigende grænsehandelstrafik fortsatte, indtil vi med finanslovaftalen for 1990, hvor bl.a. jeg selv medvirkede, fjernede afgifter for 1,2 mia. kr. Det stoppede grænsehandelen af de pågældende produkter. Nu kan vi her i 1999 konstatere, at der om året er grænsehandel for ca. 3,3 mia. kr., hvor øl og benzin er de væsentligste, jeg tillader mig udtrykket drivmidler, hvad det angår.

22 pct. har væksten i grænsehandelen været i de seneste 3 år, og når vi når frem til år 2004, hvor både spiritus og cigaretter ikke længere er omfattet af den såkaldte 24-timers-regel, ja, da forventer man en stigning i grænsehandelen på et par milliarder kroner.

På den baggrund mener vi i Frihed 2000, at det er mere end nødvendigt, at Folketinget får en debat om, hvad vi har tænkt os at gøre ved det, og ikke mindst, hvad regeringen har tænkt sig at gøre i den anledning.

Anden næstformand (Henning Grove):

Ordføreren for forespørgerne til forespørgsel nr. F 17, hr. Aage Frandsen.

Aage Frandsen (SF):

Vi oplever i de her år en stigende internationalisering, hvad angår pengetransaktioner, virksomhedsoverdragelser og ændringer på finansmarkedet og en række ting, som vedrører den økonomiske verden.

Vi har set virksomheder, der søger hen, hvor beskattningen er lav, i et klart håb om, at de pågældende virksomheders profitter skal blive højere, og i EU har vi nærmest set en konkurrence lande imellem om at tilbyde de laveste selskabsskatteprocenter.

EU-harmoniseringen medfører samtidig, at en række skatter og afgifter, som bliver anvendt i Danmark til finansiering af velfærdssamfundet, kan komme under pres.

Samtidig har vi kunnet konstatere, at der er partier i Folketinget, der har lovet befolkningen, at man ikke vil hæve en eneste skat overhovedet – et ganske vidtgående løfte, når man tager i betragtning, at der er skatter og afgifter, hvis nuværende niveau efter alt at dømme ikke kan opretholdes på grund af den stigende internationalisering og på grund af EU-harmoniseringen, medmindre man vil afvikle velfærdssamfundet eller gennemføre en voldsom brugerbe-

taling. Vi har da også set, at der er partier eller repræsentanter for partier, der har været ude med sådan nogle betragtninger.

Det er ikke vores opfattelse i SF, tværtimod. Vi mener, at det er helt afgørende, at velfærds-samfundets fortsatte udvikling sikres, og vi ved, at det koster penge, og det gør det fortsat. Det er derfor, vi har rejst denne forespørgsel for at høre, hvad regeringen vil gøre i den her forbindelse for at kunne sikre, at der fortsat er et finansielt grundlag for velfærdssamfundet, og at et sådant finansielt grundlag hviler på et solidarisk grundlag.

Besvarelse

Skatteministeren (Ole Stavad):

Der er jo her tale om to forskellige forespørgsler, der kredser om det samme problememne, men alligevel vil jeg tillade mig i min svartale at tage de to forespørgsler lidt opdelt, og så vil økonomiministeren supplere, ikke mindst med hensyn til nogle finanspolitiske betragtninger.

Først dagens forespørgsel nr. F 15. Der ønsker forespørgerne at få oplyst udviklingen i grænsehandelen og planerne for at få den danske afgift på øl, vin og spiritus og tobak tilnærmert EU-niveauet.

Der er mange måder at gøre grænsehandelen op på. Hvis man ser på, hvor mange penge danskerne bruger til indkøb i udlandet på ferieture, grænsehandel m.v., var tallet i 1998 knap 29,5 mia. kr. Udlændinge lagde dog også et stort beløb i turistindtægter m.v. i Danmark, nemlig 22,4 mia. kr. Hovedparten af disse udgifter og indtægter er betaling for ferie, hotel m.v. og forbrug af varer og ydelser under udlandsopholdet. Men der foretages også indkøb af varer i udlandet, der bringes med ind i Danmark, og tilsvarende køber udlændinge varer i Danmark, som bringes med ud igen.

Grænsehandel er indførsel og udførsel af varer i de rejsendes bagage, der ikke indgår i den normale udenrigshandelsstatistik. Grænsehåndelen er således ikke statistisk belyst, men der foretages med mellemrum undersøgelser af omfanget af dele af grænsehandelen. Det er imidlertid sjældent, at der foretages en samlet opgørelse af grænsehandelens omfang både den ene og den anden vej.

Med hensyn til Tyskland grænsehandler danskerne mere i Tyskland, end tyskerne grænsehandler i Danmark. I 1996, hvor både dan-

skernes og tyskernes grænsehandel blev undersøgt, grænsehandlede danskerne for 2,7 mia. kr. syd for landegrænsen, mens tyskerne handlede for 1,7 mia. kr. i Danmark.

Med hensyn til Norge og Sverige er grænsehandelen i klar dansk favør. Med meget betydelig usikkerhed kan det skønnes, at nordmændene og svenskerne køber for omkring 2 mia. kr. i Danmark, mens danskerne måske køber for henved 1 mia. kr. i Sverige og Norge.

Grænsehandelen går altså begge veje, og man skal også være forsigtig med at ophøje et enkelt tal til hele sandheden, hvis man er optaget af den nuancerede virkelighed.

Samlet set er der således nogenlunde balance i grænsehandelen. Det kan ikke afvises, at danskerne køber for ca. 1 mia. kr. mere, end udlændinge køber i Danmark, men det nøjagtige tal kendes ikke.

I Danmark koncentrerer interessen sig om grænsehandelen i forhold til Tyskland, og især den del af grænsehandelen, der er eller synes betinget af afgiftsforskelle, fanger opmærksomheden. Grænsehandelen er dog ikke et nyt fænomen, og der er intet, der tyder på, at dagens grænsehandel er historisk høj.

Ifølge Institut for Grænsehandelsforskning, der har undersøgt spørgsmålet i foråret 1999, køber danskerne for ca. 3,3 mia. kr. i Tyskland over landegrænsen. Det er en vækst i forhold til de 2,7 mia. kr., der blev købt for i 1996. Væksten er endnu ikke meget større end den almindelige vækst i det danske privatforbrug, og omfanget af grænsehandelen er fortsat mindre end i begyndelsen af 1990'erne.

Danskernes indkøb over landegrænsen nåede sit højdepunkt i slutningen af 1980'erne med 3,6 mia. kr., og det svarer omregnet til dagens priser til ca. 4,5 mia. kr., altså et betydelig højere beløb end det aktuelle niveau på 3,3 mia. kr.

En række danske afgiftsned sættelser og visse tyske forhøjelser vendte udviklingen. Især ned sættelsen af den danske benzinafgift og en tysk forhøjelse havde stor virkning og fik grænsehandelen til at falde til et niveau under 3 mia. kr.

Åbningen af det indre marked i 1993, hvor rejsegodsrestriktionerne for vin og øl faldt væk, skete samtidig med en nedsættelse af de danske øl- og vinafgifter, og uden at grænsehandelen steg.

Siden 1993 er der, bortset fra overgang fra 36-timers-reglen til 24-timers-reglen, ikke sket lempelser af rejsegodsreglerne, og selv om af-

gifterne er blevet sat op for nogle af rejsegodsvarerne, har det reale afgiftstryk i gennemsnit for grænsehandelsvarerne været faldende.

Der er således ikke sket ændringer i rejsegodsreglerne eller afgifterne, der skulle betinge en oplussen af grænsehandelen på ny, og det var derfor noget overraskende, da Institut for Grænsehandelsforskning offentliggjorde sin undersøgelse, der viste, at grænsehandelen var steget fra 1996 til 1999.

En forklaring er muligvis en tendens til højere danske avancer på mærkevareprodukter i grænsehandelen. En anden forklaring kan være, at i en periode med økonomisk fremgang stiger grænsehandelen. Grænsehandelen er dog fortsat af meget lille betydning i forhold til den samlede økonomi, og når man også tager hensyn til grænsehandelen den anden vej, ja, så går det fortsat nogenlunde lige op.

Grænsehandelen har dog betydning for udviklingen i detailhandelen i visse egne af landet og for afgiftspolitikken for de grænsehandelsfølsomme varer.

Regeringen følger løbende udviklingen i grænsehandelen og tager hensyn hertil i udformningen af afgiftspolitikken med moms- og afgiftsindtægter på de grænsehandelsfølsomme varer på omkring 16 mia. kr., når man ser bort fra benzin.

Afgifterne er hovedsagelig specifikke afgifter, hvor realværdien udhules med inflationen. Ved en inflation på 2 pct. om året svarer det til en reallempelse af afgiftsniveauet på ca. 325 mio. kr. årligt.

For benzin er den danske afgift højere end den tyske afgift. Fra 1. januar 2000 forventes det at den tyske afgift stiger med 14,5 øre pr. liter inklusive moms mere, end den danske afgift gør.

Forskellen i afgiftsudviklingen svarer til et afgiftsprovenu på ca. 400 mio. kr. Alene for år 2000 svarer realudhulingen af de danske afgifter og benzinafgiftsændringen til, at Danmark nedsætter afgiftstrykket på de grænsehandelsfølsomme varer med over 700 mio. kr.

Regeringen finder det ikke påkrævet at foretage en egentlig satsnedsættelse på baggrund af den nuværende grænsehandel ud over det, der følger af den automatiske afgiftstilpasning.

Grænsehandelen er et økonomisk problem, men det er også et sundhedsproblem med et for stort forbrug af alkohol og tobak.

Senest i år 2004 skal 24-timers-reglen afvikles. Hvis 24-timers-reglen blot afvikles, vil det

føre til en uacceptabel vækst i grænsehandelen. Det vil være billigere at foretage visse satsnedsættelser af spiritus- og tobaksafgifterne, som er de eneste afgifter, der er beskyttet af 24-timers-reglen, end blot at se grænsehandelen vokse og dermed udhule afgiftsgrundlaget.

Regeringen vil løbende holde Folketinget orienteret om vore vurderinger af overvejelser om nødvendige omlægninger, særlig i relation til det, der vil blive aktuelt for at imødegå en uacceptabel udvikling i grænsehandelen ved afvikling af 24-timers-reglen.

Omlægningens størrelse og finansieringen vil da også blive påvirket af, hvilke afgiftsændringer vore nabolande beslutter i de nærmest kommende år. Derfor er det ikke nødvendigvis klogt allerede nu at lægge sig fast på en endelig model for en samlet tilpasning.

Og hvis jeg så må gå over til min mere konkrete besvarelse af F 17, som er stillet af SF, så åbner den for en meget spændende og nødvendig diskussion om de danske skatter og afgifter set i et internationalt lys.

Lad mig starte med at slå fast, at internationaliseringen hidtil har været til gavn for det danske samfund. Det er jeg også overbevist om at den vil være fremover.

Den stigende internationalisering er også en udfordring for skattepolitikken. Danmark har allerede igennem de sidste 10-15 år foretaget omfattende ændringer i skattestrukturen, bl.a. på baggrund af internationaliseringen.

Selv om en del af ændringerne har været begrundet i internationaliseringen, kan man med god ret sige, at vi har fået et mere sammenhængende, robust, effektivt og retfærdigt skattesystem end det, vi havde før.

Vi skal fortsat være meget opmærksomme på, men ikke lade os skræmme af, behovet for yderligere ændringer. Vi er godt med, og vi kan ved en klog politik foretage de nødvendige omlægninger, uden at det på nogen måde bliver en trussel imod det velfærdssamfund, som heldigvis har så bred folkelig opbakning på tværs af de politiske skel.

Samarbejdet inden for EU, også når det gælder en række skatte- og afgiftspolitiske spørgsmål, er ikke en del af problemet, men derimod en del af løsningen i en verden, hvor alting bevæger sig på tværs af landegrænserne. Vort udgiftstryk er ikke afgørende forskelligt fra de fleste øvrige EU-landes, og der kan godt være forskel i udgiftstrykket mellem landene også i en verden med stigende internationalisering. Stør-

relsen af skatterne og dermed størrelsen af den ønskede velfærd er et valg, som hvert enkelt land har foretaget igennem en lang årrække og fortsat vil foretage.

Som det også fremgik af min besvarelse af F 15 om grænsehandel, vil der i de kommende år blive behov for at foretage ændringer i afgiften på grænsehandelfølsomme varer som følge af afskaffelsen af 24-timers-reglen. Det kan ikke afvises, at den stigende internationalisering vil skabe behov for yderligere tilpasninger af vores skattestruktur fremover, men behovet, er jeg overbevist om, vil ikke blive større, end at vi kan håndtere det på fornuftig vis.

At vi ændrer skattestrukturen som følge af udviklingen i bl.a. udlandet, er som nævnt ikke noget nyt fænomen. Vi har inden for de seneste 10-15 år reduceret såvel selskabsskatten som den personlige indkomstskat ved omlægning af skattestrukturen. Væsentlige nedsættelser af afgifter på grænsehandelfølsomme varer er også gennemført.

Med skattereformerne i 1987, 1993 og 1998 har vi foretaget omlægninger af den danske skattestruktur for op imod 100 mia. kr. Lægger vi dertil de øvrige skatte- og afgiftsændringer i den samme periode, når vi et beløb på over 100 mia. kr. i ændringer og omlægninger, og resultatet er blevet et bedre, mere neutralt og mere sammenhængende skatte- og afgiftssystem med en bedre fordelingspolitik som et væsentligt resultat.

De udfordringer, som skattepolitikken står over for i de kommende år, vil beløbsmæssigt være af en betydelig mindre størrelsesorden. Der vil blive behov for yderligere tiltag, men det er ikke en ny, ukendt udfordring, vi står over for. Vi vil og vi kan sikre de nødvendige tilpasninger uden at sætte andre vigtige hensyn over styr.

Det er svært på nuværende tidspunkt at vurdere omfanget af de fremtidige behov for tilpasninger af skatter og afgifter, når vi ser 10-20 år ud i fremtiden. Derimod er jeg overbevist om, at opgaven er begrænset og overkommelig i de nærmestkomende år.

Internationaliseringen vil ikke i sig selv nødvendiggøre mere dramatiske eller større nedsættelser af skattetrykket og dermed udgiftstrykket end det, vi selv måtte ønske. Skal velfærden sikres, tror jeg derimod ikke på, at det er klogt at love store skattelettelser.

Uanset hvor småt eller stort behovet for tilpasning af skattepolitikken bliver fremover, er

det vigtigt ikke at afskrive muligheden for at foretage de ændringer, der må blive nødvendige.

Internationaliseringen stiller således ikke krav til ændringer i den danske velfærdsmodel, men nok til sammensætningen af finansieringen. Med en god og sammenhængende politik kan de nødvendige omlægninger gennemføres, uden at det behøver at efterlade et ringere skatte- og afgiftssystem, og uden at det behøver at gå ud over fordelingspolitikken.

En selvvalgt politik, hvorefter ingen skat må forhøjes, ingen ny afgift indføres og intet skattegrundlag udvides uanset omstændighederne, vil derimod få katastrofale konsekvenser, da det vil forhindre nødvendige omlægninger, hvor man bytter en skat eller afgift ud med en anden for i egen interesse at forholde sig offensivt til de forandringer, der sker hos os selv og i verden omkring os.

Her taler vi altså om omlægninger, ikke om at øge det samlede skattetryk, hvilket da heller ikke er sket siden regeringsskiftet i 1993. De fleste år har skattetrykket rent faktisk ligget under det, vi overtog fra KV-regeringen i 1993.

Lad mig tage et konkret eksempel på omlægninger, nemlig dieselaftgiften:

Frem til begyndelsen af 1990'erne var der ikke afgift på erhvervenes dieselforbrug i Danmark. Til gengæld betalte vognmændene meget høje vægtafgifter m.v. I forbindelse med det indre marked blev der indført minimumsafgifter i EU, herunder på dieselolie.

Hvis man havde den politik, at ingen ny afgift måtte indføres, og ingen sats måtte hæves, ja, så skulle Danmark have nedlagt veto mod EU's forslag om en minimumsafgift på dieselolie. Nu blev minimumsafgiften vedtaget i EU, også efter den daværende borgerlige regerings ønske. Provenuet blev bl.a. brugt til at nedsætte afgifterne på en række grænsehandelfølsomme varer.

Hvis man havde fulgt en selvvalgt politik med, at ingen ny skat måtte indføres, hvad havde da været konsekvensen ved åbningen af det indre marked? Ja, man ville ikke have haft midler til at nedsætte afgifterne på øl og vin, og grænsehandelen med disse varer ville med dobbelt så høje afgifter som i dag have eksploderet.

Vi kan fortsætte:

I midten af 1990'erne indførte Tyskland en motorvejsafgift, der diskriminerede danske vognmænd, medens provenuet blev brugt til

bl.a. at sætte den tyske vægtafgift ned. Efter pres fra bl.a. Danmark blev det muligt for Danmark at tilslutte sig en fælles motorvejsafgift for lastbiler, der ikke diskriminerer danske vognmænd.

Danmark kunne også bruge provenuet til en nedsættelse af vægtafgiften for de danske vognmænd.

Samlet set kunne man således forbedre de danske vognmænds konkurrenceevne ved, at også Danmark tilsluttede sig og indførte en motorvejsafgift for lastbiler.

Hvis man havde fulgt en politik med, at ingen ny afgift måtte indføres, ville man have udsat de danske vognmænd for en urimelig forringelse af deres konkurrenceevne. Vi valgte derimod dengang at tage udfordringen fra de tyske vægtafgiftsnedsettelse op og endte med et afgiftssystem, hvor konkurrenceevnen blev forbedret og miljøincitamentet blev styrket.

Selskabsskatten er blevet reduceret i flere omgange, bl.a. på grund af internationaliseringen. Provenutabet herved er til dels blevet finansieret ved at lægge mere vægt på andre skatteklender, der ikke var udsat for samme internationale pres. Omlæggningerne var i øvrigt fornuftige uanset internationaliseringen.

Hvis man havde fulgt en politik, hvorefter ingen skat måtte stige, havde det ikke været muligt at sætte selskabsskatten ned. Der var ingen rentebesparelse på statsgælden at finansiere en selskabsskattenedsættelse med dengang, da gælden på det tidspunkt steg som følge af underskud på de offentlige budgetter.

Humlen i det her: at det ikke nytter at klynge sig til gamle skatter og afgifter, som udviklingen er løbet fra, eller at love, at ingen skatter må sættes op, vil det være umuligt at leve op til for enhver ansvarlig regering. Konsekvensen ville være dramatisk, en dramatisk afvikling af velfærden eller en katastrofal ubalance i dansk økonomi.

Afsluttende vil jeg sige, at den stigende internationalisering godt kan være besværlig, men også er en spændende udfordring til fremtidens skattepolitik. Derimod vil jeg advare imod at betragte den som en trussel, men snarere se det som en udfordring, og regeringen er klar til at gribe udfordringen. Faldende udgiftstryk og overskud på de offentlige finanser har sammen med de hidtidige ændringer i skattestrukturen skabt muligheden for, at vi gennem en velforberejdet og klog politik kan sikre fundamentet for

vores velfærdssamfund, også i det 21. århundrede.

Fremtidige udfordringer tillader dog ikke, at vi slapper af, men kræver, at vi hele tiden holder skatte- og afgiftsområdet under tæt opsyn og er parate til at foretage justeringer og omlæggninger, også selv om det på kort sigt giver mere skældud end ros. Den opgave har regeringen og Folketinget hidtil været parat til at løse i et fornuftigt samarbejde. Det føler jeg mig overbevist om også vil være tilfældet i de kommende år. Der skal i hvert fald ikke være tvivl om, at regeringen er parat til at løfte sin del af opgaven.

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Jeg skal indledningsvis kvittere for, at forespørgsel nr. F 15 er rejst. Jeg betragter det som en omsorg for statskassens ve og vel, og det vil jeg gerne kvittere for.

Så skal jeg lige minde om, at beslutningen om afslutningen på overgangsordningen for Danmarks særordning, som blev truffet i 1996, jo blev drøftet grundigt i Europaudvalget den sommer og det efterår. Det siger jeg bare lige til mediernes orientering, for alle folketingsmedlemmer er jo helt klar over det, så det er jo ikke nogen nyhed, og det er heller ikke nogen overraskelse, at vi skal afvikle 24-timers-reglen helt ved årsskiftet 2003-2004. Den udfordring mener jeg vi kan klare gennem det sædvanlige gode samarbejde, der er imellem Folketinget og regeringen.

Med hensyn til SF's forespørgsel, nr. F 17, skal jeg gøre en bemærkning om ordvalget og dermed forhåbentlig rette en misforståelse, og dernæst skal jeg sige en lille smule om det finanspolitiske råderum.

Der står i SF's forespørgsel: »set i lyset af EU's krav om øget harmonisering«. Der vil jeg gerne understrege, at der ikke er noget krav i EU om øget harmonisering. Der tages generelt i ministerkredsen – og det er jo dér, beslutningerne træffes – kraftigt afstand fra brugen af ordet harmonisering i forbindelse med afgifter og skatter.

Det, der er tale om, er en koordinering, og vi har i mange år haft som dansk politik – i mange, mange år endda – at arbejde for minimums-afgifter i det, der hedder mineraloliedirektivet, som indeholder benzin og lignende stoffer. Vi har også fra dansk side arbejdet for at få udvidet det område, som mineraloliedirektivet kan omfatte, sådan at alle energiformer kommer ind

under reglerne om minimumsafgifter, og det har også været klar dansk politik at få de minimumsafgifter så højt op som overhovedet muligt.

Til trods for denne politik, som der er bred politisk opbakning til i Folketinget, er det ikke lykkedes at komme igennem i EU med særlige fremskridt på disse områder.

Vi har drøftelser om momsniveauet. Der er en aftale i EU om, at 15 pct. moms er minimum generelt set. Så er der nogle undtagelser. Kommissionen har forsøgt at få en aftale, der hedder, at der også skal være et loft på 25 pct. moms. Sverige og Danmark har taget afstand fra det, fordi vi af principielle grunde ikke ønsker, at der skal være lofter. Vi går ind for minimumsafgifter, gerne på et højt niveau, og nogle gange helst på et højt niveau, men ikke for, at der skal være regler om lofterne for dem.

Vi har drøftet rentebeskatning i EU igennem mange år. Det er endnu ikke lykkedes at finde en aftale på det område med en minimumbeskatning på det.

De temaer, vi drøfter herunder, bl.a. i disse to forespørgsler, er jo også temaer, der drøftes langt uden for EU's kredse. Det er ikke kun et EU-anliggende; det er et bredt globalt anliggende. Et eksempel, der ligger lige på kanten af det område, vi taler om, når vi taler om skatter og afgifter, er jo regelsættet for den finansielle sektor, herunder risikovurdering af forskellige arrangementer. Og der kan jeg jo oplyse over for Folketinget og offentligheden, at 182 medlemslande i Valutafonden i disse uger, måneder, år, drøfter, hvordan vi får fælles standarder for den finansielle sektor i hele verden for at undgå den type krise, som Sydøstastien-krisen var et udtryk for. Så temaerne er globale og ikke knyttet til EU alene.

Så omkring finanspolitikken: I Den Økonomisk Monetære Union, hvor vi jo har en fælles valuta, hvor vi i Danmark ikke er med, hvor 11 lande er med, er der jo nogle meget store fordele, som jeg gerne vil gøre opmærksom på, når spørgsmålet er det finansielle råderum: I virkeligheden vil fællesskabet og medlemskabet af den fælles valuta gøre, at vi får en langt mere effektiv måde at kunne drive finanspolitik på med færre midler, end hvis vi var uden for. Når man lempet finanspolitikken, vil det nemlig normalt betyde, at renterne vil stige som en markedsmodvægt. Det skete også, da vi lempe- de finanspolitikken i 1993. Det betyder, at man jo skal lempe finanspolitikken mere, end man

ellers ville have gjort, for at imødegå den stramning, der ligger i, at renten stiger.

Se, det er nemlig ikke situationen, hvis man er med i den fælles valuta. Hvis Danmark var med, så ville en lempelse af finanspolitikken i Danmark jo ikke kunne påvirke renteutviklingen på samme måde, og det vil sige, at man med mindre – færre – midler kan opnå den samme effekt. Så det er en klar fordel.

Det, jeg synes er interessant i denne her sammenhæng at understrege, er, at det, der i Maastrichttraktaten blev fastlagt som de økonomiske rammer, og som jo stadig væk er gældende, selv om traktaten jo er ændret, er, at landene har forpligtet sig til at holde deres offentlige underskud inden for en bestemt ramme og deres offentlige gæld inden for en bestemt ramme. Derudover har de lavet en aftale med Stabilitets- og Vækstpagten, som Danmark også er med i, hvor vi siger: Vi vil hen over et konjunkturforsløb – altså over nogle år – sikre, at vi har balance på de offentlige budgetter, og at vi gerne skal have overskud.

Og det er det geniale i samarbejdet, at alle lande gør det, og det gør de, fordi de selv kan se, at der er fornuft i det, og Danmark gør det, selv om vi ikke er med i den fælles valuta, og der er bred opbakning mellem alle partierne til at sikre, at vi får et overskud og får gælden bragt ned. Så alt er lykkeligt.

Og det, der er ideen, er jo: Lad os sige, der kom en lavkonjunktur nu – fra himlen om man så må sige – så har Danmark i 1999 et overskud på 35 mia. kr., 3 pct. af bruttonationalproduktet, og vi må have et underskud på 3 pct. af bruttonationalproduktet. Vi har altså en buffer i Danmark på 70 mia. danske kr. Hvad brugte vi til at lempe finanspolitikken med i 1993? Godt 10 mia. kr. Vi blev berømmet over hele verden for vores geniale håndtering af den situation.

Vi har et meget stort finanspolitisk råderum, og jeg kan betro det ærede Folketing, at der ikke er nogen i EU, der interesserer sig for vores skattetryk. De er fulde af beundring over, at der er politikere, der er i stand til at blive genvalgt med så højt et skattetryk. Men det er ikke noget, der interesserer dem. De er også fuldkommen uinteresserede i, hvordan vi fordeler skatteindtægter og afgiftsindtægter til kommuner og amter og stat. Hvor mange penge vi bruger på folkeskolen, hvor mange penge vi bruger på folkepension, hvor mange penge vi bruger på hjemmehjælp og sygehuse. Det spørger de

ikke om. De ved det ikke. De interesserer sig ikke for det. Det er et rent nationalt anliggende.

Og det, der er ideen, er jo, at når alle lande har deres økonomier og deres finanspolitikker inden for de rammer, så kommer vi ikke til at genere hinanden, som vi gjorde igennem 1970'erne og noget af 1980'erne, og derfor får vi et større finanspolitisk råderum. Og jeg kan også betro det ærede Folketing, at alle medlemslandene i EU sidder og klør sig i nakken for at finde ud af, hvordan de bærer sig ad med at blive ved med at finansiere deres velfærdssamfund. For de mener også, de har velfærdssamfund – de ligner ikke helt vores. De beskæftiger sig meget med, hvordan de kan få deres indirekte lønomkostninger ned. Vi har jo ingen – i nævneværdig grad – indirekte lønomkostninger i Danmark. Det misunder de andre lande os. Jeg nævner det som et eksempel på, at der jo også sker nogle bevægelser og nogle forandringer i de andre landes skattestrukturer, fordi deres måske ikke er den mest effektive eller mest hensigtsmæssige.

Så samlet set er finanspolitikken et decentralt anliggende. Det er Danmark og det danske Folketing, der afgør indholdet af finanspolitikken, vi skal bare holde os inden for de rammer, jeg har skitseret. Det er os, der prioriterer, om det er den offentlige gæld, der skal ned, eller det er skattelettelse, der skal ske. Det er os, der har tillempt vore skattesystemer og afgiftssystemer efter det konkurrencepres, vi har oplevet – EU eller ikke EU.

Og det, jeg til sidst skal slutte med at minde om, er, at vi jo har forsøgt, og Det Radikale Venstre ikke mindst, at prøve at ændre nogle skattestrukturer, bl.a. – og når jeg nævner Det Radikale Venstre, så er det jo, fordi vi i særdeleshed har været drivende her – med bruttoskat. Vi står nu alene med synspunktet om, at det er en god idé, men det var jo et forsøg på at skabe en skattestruktur, der gjorde, at vi også havde en form for sociale bidrag. Men det har vi næsten opgivet at komme videre med.

Men det er metoden til, at land efter land hver for sig forsøger at tillempede deres systemer, således at de fungerer hensigtsmæssigt inden for de økonomiske rammer. Det går stille og roligt og fint, og Danmark er et fantastisk godt eksempel for de andre.

Forhandling

Kim Behnke (FRI):

Tak til de to ministre. Også tak til økonomiministeren for at hun kunne være her, der var jo lidt tvivl undervejs. Jeg synes, det var vigtigt, at vi også fik økonomiministerens samlede vurdering.

Jeg glæder mig nu egentlig også lidt til at høre, hvad den socialdemokratiske ordfører har på hjerte lidt senere. For ifølge Jyllands-Posten i dag er der jo en kreds af europapolitikere i Socialdemokratiets Europaudvalg, der meget modigt erklærer, at: »Den forudser derfor«, altså denne gruppe, »at Danmark vil få større problemer end de øvrige lande med at tilpasse skatter og afgifter til europæisk niveau.«

Og det er jo rigtigt set. For mens økonomiministeren over for Folketinget fortæller, at andre lande også har problemer med tilpasning af afgiftsniveauer, så er det naturligvis rigtigt. Men der er ikke ret mange andre lande, der har en så lang liste over afgifter, hvor vi afviger fra vores nærmeste naboer. Altså hvad angår Holland og Belgien, der jo har haft fri grænsepassage i ganske mange år, er der stadig væk forskel, specielt på chokolade og tobak, fordi der er afgift på chokolade i det ene land og tobaksafgift i det andet land. Men fordi det kun er et enkelt varesegment, som sådan noget hedder, har det aldrig udløst de store problemer.

Hvorimod Danmarks situation er klart at være i disfavør. Vi har benzinafgiften, som, hvad skal man sige, er drivkraften eller drivmiddel til, at man overhovedet bevæger sig af sted. Så er der øllet, som jo for danskere, til trods for det stigende vinkomsum, jo stadig væk er en vigtig del af danskerens hverdag. Så er der moms. Hvis man handler i Tyskland, har man for de fleste varer minimum 10 pct. at spare, men når det gælder fødevarer, ja, så er der en endnu større besparelse, al den stund at man har en differentieret moms i Tyskland.

Og derfor er der en meget lang liste, og den liste bliver jo altså længere den 1. januar 2004, i og med at spiritus og tobak kommer med i stigende omfang. Til den tid vil en dansker fra det store udland kunne medtage 10 l spiritus og 800 cigaretter og blot hævde, at det er til eget forbrug, ligesom folk i øjeblikket kører trailervis af øl til Danmark, så længe det blot er til eget forbrug.

Det nuværende salg af øl i Tyskland udløser et tab for Danmark på 280 mio. kr. om året. Og

ud over, at det selvfølgelig er mærkeligt, at folk gider at køre helt til Tyskland for at købe øl, så er begrundelsen jo, at det kan betale sig. Det er specielt, når det drejer sig om luksusøl, og specielt når man tager med i beregningen, at benzinafgiften finansierer turen, om man så må sige. Men miljømæssigt er det jo hul i hovedet, at godt øl, der er produceret på et bryggeri i Århus, skal køres på lastbiler til Flensborg, hvorefter århusianerne skal køre i deres egen bil til Flensborg og transportere den samme øl tilbage. Det er miljømæssigt hul i hovedet. Og derfor burde det naturligvis være sådan også ud fra en miljøbetragtning, at vi sørger for at begrænse grænsehandelen mest muligt.

Men grænsehandel er ikke kun handel i forhold til Tyskland. Grænsehandel er også grænsehandel i forhold til andre europæiske lande, og særlig efter 1. januar år 2004 må man forvente, at den handel kommer til at stige. Der er det ikke kun et spørgsmål om, om folk vil køre til Tyskland efter tobak og spiritus, de vil ved at tage til Sydeuropa, Grækenland, Spanien osv., kunne købe de samme mærkevarer til under halv pris af, hvad de koster i Danmark, af den simple grund, at afgifterne dernede er meget små eller slet ikke eksisterende. Og derfor vil vi få et grænsehandelsproblem ikke kun i forhold til Tyskland, men også i forhold til andre lande.

Så kommer smugleriet. Det var skatteministeren jo ikke inde på, men spørger man i Told og Skat og ser de lister, der kommer, så vidner det jo om, at smugleriet er stigende, simpelt hen fordi de fangstladninger, man får ind, særlig fra Østeuropa, jo er enorme. Det smugleri er der jo også en grund til. Hvorfor går folk ned og indlader sig på noget så kriminelt som at købe smuglede cigaretter på en havnekaj? Det gør de, fordi de synes, tobakken i de danske butikker er for dyr på grund af den høje danske afgift.

Så kommer der det problem, at danske butikker, særlig små butikker, kører til Tyskland og køber deres varer dernede, særlig chokoladearter, på grund af at vi ikke bare har momsforskelle, men også en særlig dansk chokoladeafgift, og sukkervarer osv., og så sælger de varerne illegalt i danske butikker og unddrager sig dermed både moms og de danske punktafgifter.

Alt det kan vi stoppe, hvis vi vil. Alt det kan vi nemlig stoppe, hvis vi sænker de danske afgifter. Og vi har jo god erfaring med det. Den erfaring er mest tydeligt kommet til udtryk, da vi fjernede parfumeafgiften, og da vi fjernede afgiften på cd'er, begge dele i øvrigt mere eller

mindre med regeringens velvilje. Men erfaringen fra de to produkter er, at i det øjeblik, afgifterne blev fjernet, var det samfundsøkonomisk en fordel, fordi handelen blev i Danmark. Det var danske arbejdspladser, der solgte varerne, det var dansk momsomsætning, der udløste det, og det var danske butikker, der sikrede sig en omsætning.

Og derfor er det ikke kun et spørgsmål om at gå ind, som begge ministre var inde på, og tale om, at Danmark vil få et provenutab. Der er tale om, at ved at sænke nogle afgifter kan vi rent faktisk måske være i den heldige situation, at vi enten reducerer vores tab eller måske ligefrem samfundsøkonomisk tjener på det.

Skatteministeren var i et interview i Jyske-Vestkysten den 2. november 1999 jo langt mere konkret, end ministeren var i dag. På det tidspunkt gav skatteministeren udtryk for, at staten mister mindre ved at sænke sine afgifter end ved at fastholde dem. Og det er jo lige præcis det, som den gode Laffer på en serviet over for daværende præsident i USA, Ronald Reagan, gjorde opmærksom på. Tager vi f.eks. spiritusafgiften, ja, på det tidspunkt, hvor den bliver fjernet, vil Danmark opleve et tab på 390 mio. kr., hvis vi sænker spiritusafgiften. Hvis vi derimod opretholder den, ja, så vil statskassens tab være på 750 mio. kr. Altså vi taber det dobbelte ved at opretholde afgifterne på det niveau, vi kender i dag, frem for at sænke dem. Og derfor vil det også samfundsøkonomisk naturligvis være en god idé at få sænket afgifterne.

Kigger vi så lidt på, hvad der er regeringens håb, ja, så fornemmer man lidt, at man håber, at tyskerne vil sætte deres afgifter op, fordi det vil begrænse grænsehandelen til Tyskland, og så håber man på, at svenskerne vil sætte deres afgifter op, med det resultat at der er nogle svenskere der grænsehandler i Danmark, og dér er der jo tale om dobbeltmoral, for mens danskerne helst ikke må køre til Tyskland og købe afgiftsbillige varer, så må svenskerne altså hjertens gerne komme til Danmark og lægge deres svenske kroner her. Det går jo naturligvis ikke. Enten går vi ind for, at borgerne frit kan handle, hvor de vil, med det resultat, at det altså er nogle andre landes statskasser, der tjener afgiftsprovenuerne, eller også går vi ind for at sænke de danske afgifter og beholder handelen i Danmark.

Kigger vi så lidt på, hvad det er for nogle konsekvenser, der ligger foran os, ja, så er det

ikke sådan, at det kun er de afgiftsbelastede varer, folk køber.

For når danskerne alligevel er på udflugt til Flensborg en lørdag formiddag – har Grænsehandelsinstituttet godtgjort i deres rapport, som offentliggjort f.eks. i Børsen den 5. oktober i år – så bliver der købt for 260 mio. kr. helt almindelige fødevarer, sukker, mel og al den slags, for når man nu alligevel er af sted, så kan man lige så godt gøre sine indkøb ét samlet sted. Det er altså danske detailhandlere, der mister omsætning, mister arbejdspladser, og det er den danske stat, der mister moms og andre afgifter. Det er dumt, at vi ikke gør noget ved det, og derfor er det vores opfattelse, at vi skal sætte et projekt i gang, sådan at vi får aftalt et forløb, der betyder, at den danske statskasse på den ene side sikrer de penge, det nu kan lade sig gøre at sikre, og at danskerne på den anden side samtidig også har udsigt til at få lavere priser.

Så siger skatteministeren i sin tale, at der jo også er tale om, at de danske butikker har for høj en avance, og at de danske producenter har for høj en avance, og så sammenligner man med Tyskland. Men man er jo nødt til at erindre sig, at i Tyskland har man et marked på 80 millioner kunder, i Danmark har man et marked på 5 millioner kunder. Og alt andet lige vil det jo altså være sådan, at det er nemmere at opnå nogle stordriftsfordele på et marked, der er så betragtelig større end det danske. Så den argumentation synes vi ikke er nødvendig i den her forbindelse.

Vi synes heller ikke, at det er særlig smart, når statsministeren i Politiken den 3. november siger, at det har lange udsigter med at få de danske afgifter sat ned. Hvis statsministeren var marketingsdirektør i en privat virksomhed, ville han blive fyret for at sige sådan noget. Det skal man jo ikke sige. Danskerne skal jo ikke bekræftes i, at det er godt, at de kører til Flensborg om lørdagen, og at de køber andre steder. Danskerne skal have udsigt til, at nu får det snart en ende, og nu kan vi begynde at lægge vores forbrug i danske butikker.

Og derfor vil jeg gerne slutte med noget, der er konstruktivt, fremadrettet og sidst men ikke mindst overordentlig realistisk, oven i købet så realistisk, at det burde få regeringens opbakning. Jeg skal fremsætte et forslag til vedtagelse på vegne af Frihed 2000, Venstre, Det Konservative Folkeparti og Dansk Folkeparti – og jeg kan forstå, at partiet CD også vil støtte det, når vi når til afstemning, men det kan fru Sonja

Albrink selv redegøre for – og det lyder som følger:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget pålægger regeringen at gennemføre en udredning af omfanget og konsekvenserne af den nuværende og forventede stigende grænsehandel.

På baggrund af udredningen pålægges regeringen at fremlægge en handlingsplan til forhandling i Folketinget. Handlingsplanen skal senest fremlægges 1. oktober 2000 og indeholde regeringens forslag til en tilpasning af de danske skatter og afgifter, således at grænsehandelen begrænses.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 17).

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):
Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (Se ovenfor). Dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

Aage Frandsen (SF):

Indledningsvis vil jeg godt takke de to ministre for deres besvarelse af forespørgslen. Jeg er enig med skatteministeren i betragtningen om, at i politik skal man ikke tage tingene som problemer. Det gælder også den internationalisering, som er en given ting. I politik har vi udfordringer.

Jeg vil også godt kvittere for synspunktet om, at når vi diskuterer skatter og afgifter, er vi nødt til at forholde os til, at fremtiden kan gøre det nødvendigt at indføre nye skatter og afgifter, i samklang med at vi eventuelt fjerner eller nedtrapper nogle af de eksisterende skatter og afgifter.

Til økonomiministeren vil jeg godt sige, at når vi i forespørgselsformuleringen bruger ordet EU-harmonisering, går det ikke specielt på skattepolitikken, det går generelt på, at når EU laver tilpasninger, kan det også påvirke skattepolitikken. Det er derfor, at vi er nødt til at gøre noget, fordi EU gør noget på et andet område, f.eks. når man har det indre marked.

Med hensyn til ministerens hyldesttale for ØMU'en vil jeg gerne vende tilbage til, at jeg i virkeligheden mener, man skal gribe det problem an, eller netop den udfordring an, på en anden måde end at blive så begejstret for ØMU'en.

Hovedformålet med skatter og afgifter er jo, at vi skal finansiere vores velfærdssamfund, og i det omfang nogle af vore skatter kommer under pres, ja, så kan det være nye udfordringer til sikring af velfærdssamfundet. Men nogle af de nuværende skatter og afgifter, som vi har i dag, anvender vi ikke kun til at finansiere velfærdssamfundet. De bruges også til at sikre, at alle kommer til at betale skat efter evne, til at sikre, at vi kan udligne de økonomiske forskelle, som findes i vores samfund. Det er derfor, vi har en selskabsskat, det er derfor vi har et progressivt indkomstskattesystem, at vi har ejendomsværdiskat, og det er derfor, vi tidligere havde en formueskat, som vi i SF i høj grad beklager er forsvundet.

Andre skatter, f.eks. moms og nogle giftskatter, benzinafgift og bilskatter, har primært et fiskalt formål også til sikring af velfærdssamfundet, og i det omfang den sociale profil er i uorden dér, ja, så er det vigtigt, at man løser det ad anden vej, f.eks. via indkomstskattesystemet. Vi ved også, at når vi har disse skatter, så anvendes de somme tider i en konjunkturpolitisk sammenhæng.

I de senere år har vi fået flere og flere afgifter, som klart også skal have et adfærdsregulerende formål og ikke kun et fiskalt formål. Og hvis vi i dag ser på benzinafgifter og registreringsafgifter, så er formålet selvfølgelig fortsat fiskalt, men der er også miljømæssige begrundelser for det. Hvis vi ikke havde afgifter på benzin eller afgifter på biler, jamen så ville miljøproblemerne være langt større, og så ville forureningen være større, og netop fordi forureningen er grænseoverskridende, er vi nødt til at forholde os til det ud fra en miljøpolitisk betragtning og også ud fra en ikke kun dansk betragtning.

Hvis vi ser på giftskatterne, er formålet selvfølgelig også stadig væk fiskalt, men der er også et andet formål. Man må også sige, at der er en sundhedspolitisk tanke med disse afgifter i dag. Selv om det nok som regel, når der fremsættes forslag i den retning, har et fiskalt sigte, jamen så har ikke mindst tobaksafgifterne også et sundhedsmæssigt sigte. Det ville være et sundhedsproblem, hvis man lige pludselig satte tobaksafgifterne ned, og derfor er det nødvendigt, at vi også ser det i en sammenhæng omkring sundhedspolitik. Noget tilsvarende kunne man formentlig også fremføre, når det drejer sig om den stærke spiritus.

Endelig er der også afgifter, som kan opfattes som rene eller næsten rene miljøafgifter, hvor

det fiskale formål i bedste fald måske ikke eksisterer, men i nogle tilfælde kun er et biformal. Formålet er ikke at få penge i kassen, men formålet er, at man sikrer en anden produktion, at man fremmer alternative produkter. Miljøafgifter eller grønne afgifter, som vi kalder dem, kan være et alternativ til et forbud, måske fordi vi ikke må lave et forbud på grund af EU-regler, og det afgørende her er så, at man sikrer, at forbruget bliver et minimum, og at man sikrer udviklingen af alternative produkter.

Uanset at benzinafgifter og giftskatter primært har et fiskalt formål, og at mindre justeringer i afgiftssatserne kun har en begrænset adfærdsregulerende virkning, vil ændringer på det her område betyde ganske meget på både miljø- og også på sundhedsområdet. Samtidig har vi set, at der er konkurrence lande imellem, når det drejer sig om selskabsskatten, inden for EU om at komme ned på en lavere skat, så man kan tiltrække andre lande, og det betyder i virkeligheden, at man undergraver det system, vi har i Danmark, ved at man skal betale skat efter evne, og det undergraver en del af det system, vi har, hvor det drejer sig om, at vi alle sammen skal bidrage til fællesskabet.

Problemet i vores nuværende skattesystem, som jo så ikke er et problem, men en udfordring, hvis vi tager det op, er for det første spørgsmålet om finansiering af velfærdssamfundet. Sætter vi skatterne ned på et område, kan det være nødvendigt – og det er efter vores opfattelse nødvendigt, hvis vi vil opretholde velfærdssamfundet – at vi sætter skatterne op på andre områder.

Der er for det andet også et spørgsmål om skatternes omfordelende virkning; at det er nødvendigt af hensyn til skattesystemets retfærdighed, at man f.eks. sikrer, at vi stadig væk har en selskabsskat af en vis størrelse.

Der er miljømæssige problemer som et tredje punkt, fordi Danmark på grund af tilpasning inden for EU kan blive udsat for pres for, at man skal sætte bilskatterne og benzinskatte ned, og det kan have nogle miljømæssige problemer ikke kun for Danmark, men også for andre lande.

Og så endelig for det fjerde: Det har sundhedsmæssige konsekvenser, hvis Danmark føler sig tvunget til og kan være nødt til at sætte tobaksafgifterne ned, i det omfang andre lande sætter deres ned eller har sat dem ned.

Nogle af de udfordringer, vi har på skatteområdet, og som vi står over for, er affødt af in-

ternationaliseringen i nogle tilfælde, de er affødt af det indre marked, og de er affødt af den almindelige harmonisering på EU-området. Derfor er der efter vores opfattelse brug for en strategi, som er på to planer: for det første et EU-plan og for det andet et nationalt plan.

Da en række af de udfordringer, vi har på skatteområdet, er grænseoverskridende, må de også i nogle tilfælde løses som værende grænseoverskridende, dvs. på internationalt niveau og i den forbindelse naturligvis også på EU-niveau. Der skal efter vores opfattelse være minimumssatser i EU for selskabsskatten, så landene ikke konkurrerer med hinanden om at få den laveste selskabsskat. Der skal også efter vores opfattelse være minimumsregler i EU for en række miljøskatter af hensyn til miljøet. Miljøproblemer er grænseoverskridende, og derfor er det nødvendigt, at man løser dem også på tværs af landegrænser og ikke alene satser på, hvad vi kan gøre i Danmark. Og endelig drejer det sig om minimumssatser, også når det er på giftskatteområdet, fordi der også her er tale om ting, som kan ramme ét land, hvor man i virkeligheden presses til det fra andre lande.

Derfor er det efter vores opfattelse nødvendigt med et værn, som skal skabes inden for EU på nogle minimumssatsområder, og når det i den forbindelse drejer sig om selskabsskatten og CO₂-afgifter og nogle benzinafgifter, så ved vi, at der er nogle lande, der vil stritte imod, der er nogle lande, der ikke vil have disse ting indført, vi ser i forbindelse med selskabsskatten nogle lande, der stadig væk vil sætte deres ned, og så må vi sige, at den måde, vi kan presse det igenem på, er, at man også benytter sig af kvalificeret flertal. Det, der er afgørende for os i den forbindelse, er, at man løser nogle grænseoverskridende problemer ved, at man træffer beslutninger i fællesskab.

Økonomiministeren var inde på et forsvar omkring ØMU'en. Efter vores opfattelse er den endelige sikring af nogle minimumsregler inden for EU en sikring imod, at vi behøver at have ØMU'en – dem, der mener, at man skal have ØMU'en. Og derfor er det afgørende for os, at man netop benytter sig af de muligheder, man har, for at træffe beslutninger i fællesskab, og hvis ikke man kan tvinge nogen til det ud fra nogle fælles formål, ja, så er man nødt til at gøre det, ved at man stemmer ud fra et kvalificeret flertal.

På den baggrund skal jeg så på Socialistisk Folkepartis vegne fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer, at en stigende internationalisering og EU's krav om øget harmonisering har ført til konkurrence landene imellem om lavere selskabsskatter, samtidig med at det eksisterende skatte- og afgiftssystem kommer under pres.

På denne baggrund opfordres regeringen til – på den kommende EU-regeringskonference at tage spørgsmålet op om at fastlægge minimumssatser for selskabsskatten og miljø- og sundhedsafgifter, samtidig med at indkomstskattesystemet fastholdes som et nationalt anliggende, og – over for Folketinget inden 1. oktober 2000 at fremlægge en vurdering af, i hvilket omfang eksisterende skatter og afgifter skal justeres med den konsekvens, at andre skatter og afgifter må forhøjes, eller nye skatter og afgifter må indføres, for at velfærdssamfundet kan opretholdes.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 18).

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (Se ovenfor). Også dette forslag indgår her efter i forhandlingen.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil godt spørge hr. Aage Frandsen, om SF har velgennemtænkt, hvad en beslutning af den art, som SF nu foreslår, i virkeligheden kunne føre os ud i.

Jeg spørger, fordi der som omtalt bl.a. i Børsen i dag jo foregår en diskussion i Socialdemokratiet, hvor et flertal i Socialdemokratiets Europaudvalg har samme holdning som den, SF her har fremsat forslag om, men hvor et mindretal advarer imod den, og efter min opfattelse med god grund. For hvad ville konsekvensen være, hvis den danske regering åbnede mulighed for at komme med sådanne nye forslag på regeringskonferencen?

Hvordan vil hr. Aage Frandsen og regeringen kunne sikre, at det forslag, som SF fremsætter her, bliver det eneste forslag inden for social- og skatteområdet, som kan komme til behandling, og at der ikke vil komme en lang række

andre forslag om sociale harmoniseringer og afskaffelse af vetoretten på en hel stribe felter, så man åbner Pandoras æske for en unionsglidebane? Jeg håber da ikke, det har været SF's hensigt med at fremsætte dette forslag.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Hr. Keld Albrechtsen indledte sin replik med det spørgsmål, om dette her er velgennemtænkt. Jeg tør røbe over for hr. Keld Albrechtsen, at det er enormt velgennemtænkt.

Der er i øjeblikket en masse forslag om, at man skal harmonisere på det og det og det område, og EU blander sig efter vores opfattelse i en hel masse områder, hvor EU ikke skal blande sig. Men skal det forhindre os i at sige, at på nogle områder er det relevant, at man blander sig? På nogle områder er det nødvendigt, at der er fælles regler, f.eks. med hensyn til selskabsskatten.

Og derfor må man jo spørge hr. Keld Albrechtsen: Er det sådan, at hr. Keld Albrechtsen mener, vi bare skal se til, når Irland sætter selskabsskatten ned og England måske følger med, osv., og at virksomheder flytter ud? Skal vi bare se til, når de eventuelt sætter deres tobaksafgifter ned og vi har en højere tobaksafgift af hensyn til sundheden? Eller hvad, når vi ønsker, at man skal have en CO₂-afgift, men et eller to lande blokerer for det? Skal vi så bare lade som ingenting?

Vetoreglen kan være fornuftig i mange sammenhænge, og den er vi klart tilhængere af. Men i andre sammenhænge er det da helt nødvendigt, at der er fælles regler.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Næh, hr. Aage Frandsen, jeg mener ikke, at Danmark bare skal se til, og derfor har vi også støttet økonomiministerens bestræbelser på at få en adfærdskodeks, hvor man aftaler landene imellem ikke at konkurrere på lave selskabsskatter. Det er helt fint.

Men det, jeg spørger hr. Aage Frandsen om, er, hvordan hr. Aage Frandsen og SF forestiller sig at man fra dansk side på en regeringskonference, som regeringen – klogeligt, vil jeg sige – har forsøgt at fastholde som en smal regeringskonference, skal kunne kræve, at der åbnes for et helt bestemt skattepolitisk forslag om at afskaffe vetoretten på to bestemte områder, som Danmark lige nøjagtig har bestemt, og samtidig

fastholde, at alle Prodis forslag om f.eks. social harmonisering slet ikke må komme på dagsordenen. Forstår hr. Aage Frandsen slet ikke, hvad det er for en ild, han leger med?

Hvis hr. Aage Frandsen fik held med at lokke regeringen ud i det her, ville han trække bundproppen ud af badekarret, og så ville det hele simpelt hen fosse ud, og det ville blive en bred regeringskonference med socialunion og hele pipetøjet, kan jeg godt betro hr. Aage Frandsen. Det var derfor, jeg stillede spørgsmålet, om det var helt velgennemtænkt.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Ja, jeg har altså også et problem med SF, og jeg vil godt høre, hvad SF prioriterer højest: et højere dansk skatte- og afgiftstryk, eller at Østeuropa bliver medlem af EU.

Hidtil har SF jo i EU-politikken været enig ikke alene med Venstre, men også med regeringen i, at vi i hvert fald i første runde skal forsøge at få en så smal regeringekonference som muligt for at undgå det, vi oplevede sidste gang, hvor man ikke nåede det væsentlige, nemlig at bane vejen for, at Østeuropa kan komme med. Men når SF nu i en vedtagelse lægger op til, at vi skal til at have nye emner på dagsordenen med spiritusafgifter, og hvad ved jeg, lægger SF jo altså dermed op til, at alle andre – ikke alene Prodi, men også alle andre lande – kan komme frem med, hvad de nu har i lommerne af gode ideer, og så kan vi igen se frem til, at der går lang tid, før Østeuropa kommer med.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Nu er det jo ikke noget med, at diskussionen om, hvad der skal på med regeringskonferencen, er noget, som vi bestemmer alene, og det vil sige, at alle har kastet en masse ting ind. Og når andre lande kaster forskellige ting ind, synes vi, at i stedet for alle de ting, der er kastet ind – inklusive hvad Prodi har kastet ind – er der nogle andre ting, som er mere relevante at have på dagsordenen set fra et dansk synspunkt.

Det er jo klart, at Venstre ikke kan være interesseret i, at nogle af de her ting kommer på, for Venstre har en interesse i, at selskabsskatten efterhånden bare kan sættes ned. Her gør nogle lande inden for EU arbejdet for Venstre, som gerne vil have selskabsskatten sat ned, og der-

for skal man ud fra en Venstrebetragtning selvfølgelig ikke have nogen minimumsregler.

Tilsvarende kan man sige om nogle andre afgifter, at her er man ikke interesseret i minimumsregler, fordi man håber, at nogle andre EU-lande vil gøre arbejdet, så man på et tidspunkt kan sige, at det er vi også nødt til at gøre i Danmark, dvs. sætte skatterne ned. Men det er ud fra ønsket om at værne velfærdssamfundet, vi siger, at når det drejer sig om virksomhedernes beskatning, har vi da en interesse i, at danske virksomheder ikke bare flytter til udlandet og får en lavere skat.

Med hensyn til hele tankegangen om, at EU skal lade være med at forholde sig til noget – nu forholder EU sig jo til en masse ting – siger vi bare: EU skal forholde sig til noget, som det er ganske fornuftigt at forholde sig til. Det er sådan noget som ting, der er grænseoverskridende, og det er tilfældet, når det drejer sig om de ting, som jeg har nævnt. Først og fremmest er selskabsskatten klart grænseoverskridende.

Til gengæld skal EU holde sig langt væk fra en række andre ting i skattesystemet. Det gælder ejendomsskat, indkomstskat osv. osv. Det skal EU holde sig langt væk fra. Men når det drejer sig om selskabsskatten, og når det drejer sig om miljøafgifter, har vi en klar interesse i, at der er nogle fælles regler, for ellers eksporterer man problemet landene imellem, ved, at nogle virksomheder flytter fra ét land til et andet land.

Det er da også derfor, Venstre selvfølgelig er imod, at man overhovedet skal diskutere det her, for man regner med, at landenes måde at agere på indebærer, at Danmark så bliver nødt til at følge efter. Det kommer af, at SF og Venstre har forskellige opfattelser af velfærdssamfundet.

At så hr. Keld Albrechtsen indtager det samme standpunkt, hænger sammen med, at hans indstilling til EU efter min opfattelse er, at han ikke kan se, at EU nogle steder er nødvendig som et redskab. Andre steder skal man selvfølgelig ikke bruge EU, for det er helt overflødigt at bruge EU i nogle sammenhænge, men nogle steder er det fornuftigt.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Det var jo interessant at høre.

SF's argumentation er for så vidt god nok, men den har bare en gal adresse, for Venstre har i årevis gået ind for kvalificerede afgørelser

på afgiftsområderne, netop fordi vi ikke ønsker, at det skal være den mindste fællesnævner, der bestemmer. Det skal ikke være sådan, som det jo har været tilfældet, at ét land i årevis kan blokere for, at vi kan få en minimumsrente-beskatning på 15 pct.

Det nye og interessante, som jeg skal komme ind på i min ordførertale, er, at skatteministeren og regeringen nu omsider erkender, at det er nødvendigt med kvalificerede afgørelser på dette område. Så argumenterne ramte sådan lidt ved siden af.

Jens Peter Verner (S):

Forespørgslerne til økonomiministeren og skatteministeren – F 15 vedrørende det toldfrie salg og F 17 om muligheden for at opretholde det nuværende skatte- og afgiftssystem uden at forhøje nogen skat eller afgift set i lyset af den stigende internationalisering og EU's krav om harmonisering – vedrører en debat, vi alle er optaget af, selv om man godt kan sige, at EU's krav om harmonisering vel næppe, indtil nu i hvert fald, har været til stede på skatteområdet.

SF's forespørgsel er stillet til økonomiministeren og skatteministeren for at få afklaret, om det vil være muligt at opretholde de nuværende skatte- og afgiftsregler set i lyset af den stigende internationalisering. Derudover spørges der om de realistiske muligheder for at løse de opgaver i fremtiden, som det offentlige løser i dag. Det er også et spørgsmål, som mange mennesker er meget optaget af: Hvordan sikrer man fremtidens pension, hvordan sikrer man fremtidens sundhedsvæsen, hvordan sikrer man fremtidens uddannelse, osv.?

Et velfærdssamfund som Danmark hviler efter Socialdemokratiets opfattelse på tre grundpiller: Der skal være lige muligheder, der skal være social tryghed, og der skal være solidarisk finansiering – lige muligheder, uanset hvilke forældre man nu har fået, for at gå i skole, for at blive behandlet i sundhedsvæsenet, osv. Det er disse grundpiller, vi har søgt at opbygge velfærdssamfundet på i det 20. århundrede, hvor det faktisk er lykkedes at udvikle et samfund, som vækker beundring ude i verden – måske også mere beundring, end vi nogle gange selv tænker på i vores dagligdag, når vi er optaget af, hvordan det hele går. Det er også disse tre grundpiller, vi vil tage udgangspunkt i, når vi fortsætter vort politiske arbejde ind i det 21. århundrede; men disse grundpiller forudsætter naturligvis ikke et statisk samfund.

Når vi taler om solidarisk finansiering, er indretningen af hele vort skattekompleks yderst afgørende. Omlægningen af skattesystemet i 1993 indebar en sænkning af skatten på arbejdsindkomst, som var ganske betydelig. En del af denne lavere beskatning af arbejdsindkomst skulle finansieres af grønne afgifter, for at man på den måde kunne tage hensyn til miljøet og vore ressourcer, og endvidere var det vigtigt at lukke huller i vort skattesystem. På samme måde, som vi i 1993 omlagde vore skatter, fortsatte vi denne linje i 1998.

Fremover vil det også være nødvendigt nøje at følge udviklingen. Det er altså sådan, at vi ikke lever i en verden, der er statisk, og Socialdemokratiet vil fortsat bidrage til at justere vort skattesystem, så det har en betydelig robusthed, så vi også fremover kan finansiere de udgifter, vi har i vort velfærdssamfund, og som vi har fundet det rigtigt at finansiere i fællesskab. Jeg kan bare igen nævne børnepasning, uddannelse, sundhedsvæsen og ældrepleje som eksempler.

Det forhold, at vi befinder os i en verden, hvor alting bevæger sig på tværs af landegrænserne, gør, at vi naturligvis skal være opmærksomme på det pres, der hele tiden kan udøves udefra over for vore muligheder for at opkræve skat. Dette pres kommer ikke specielt fra EU-landene, som vi samarbejder med, men fra lande overalt på kloden. Man kan vel nærmest sige det på den måde, at vort samarbejde i EU kan være et værn imod skattekonkurrence udefra, så EU ikke bliver problemet for os, men bliver løsningen, når vort skattesystem er sat under pres fra den øvrige verden.

Som sagt betyder det, at vi ikke ændrer vort skattesystem, som vi har haft siden 1993, hvor det er lykkedes at undgå stigende skattetryk. Men det er ingen forudsætning, at vi fastholder den politik at holde skattetrykket på det niveau, vi kender.

Vi ser ikke et stigende skattetryk foran os, og det er i øvrigt en modsætning til udviklingen under den borgerlige regering, hvor man havde et betydeligt stigende skattetryk. Jeg vil også godt sige i den sammenhæng, at derfor er det utrolig defensivt f.eks. at tale om, at ingen enkelt skat eller afgift må forhøjes.

Hvis jeg må citere fra hr. Anders Fogh Rasmussens ugebreve, skriver hr. Anders Fogh Rasmussen, at han er parat til at understøtte et regulært og håndgribeligt løfte, nemlig om et skattestop, og at det skal forstås helt bogstave-

ligt. Ingen skat, ingen afgift vil blive sat op, efter at man måtte have fået en borgerlig regering. Nu er det jo ikke det sidste, vi går efter, men det, som ligger i hr. Anders Fogh Rasmussens opfattelse. Det kan danskerne så indrette sig efter. Det er en klar besked: Ingen skat skal ændres.

Jeg vil godt sige: Et sådant synspunkt fratager partierne muligheden for at manøvrere, og det fratager os muligheden for at løse fremtidens opgaver i et velfærdssamfund. Hvordan skulle Danmark med en sådan holdning hos oppositionspartiet Venstre kunne lave de nødvendige ændringer på skatteområdet, som også vil blive nødvendige fremover?

Den anden forespørgsel, som vi har til forhandling her i dag, drejer sig om udviklingen i grænsehandelen og om en eventuel tilnærmelse til EU-niveauet for afgifter på øl, vin, spiritus og cigaretter osv.

Umiddelbart efter, at Institutet for Grænseregionsforskning fremkom med sin undersøgelse den 2. oktober, var der flere bud på, hvad der burde foretages politisk for at reducere grænsehandelen. En undersøgelse viste, at danskernes grænsehandel var opgjort til nu at være 3,3 mia. kr., og det blev givet udtryk for, at det var en voldsom stigning. Spørgsmålet er dog om det er tilfældet, hvis vi ser tingene lidt i sammenhæng.

Lad mig i øvrigt i den forbindelse nævne, at tyskernes handel i Danmark jo ikke var med i undersøgelsen, men den er dog ganske betydelig. I 1996 blev tyskernes grænsehandel opgjort til 1,7 mia. kr., som heller ikke er et lille beløb. Jeg må i øvrigt i denne sammenhæng også nævne, at når vi taler om grænsehandel med Sverige, ser det anderledes ud end med Tyskland. Her har vi rent faktisk overskud på grænsehandelen.

Det er vel især Venstres tidligere skatteordførers, hr. Peter Brixtoftes, forslag om, at sygedagpenge og arbejdsledeshedsdagpengene skulle være et privat anliggende, der skulle finansieres over forsikringskontingenter, der har præget debatten. Disse 50 mia. kr., der kunne spares, kunne bruges til afgiftsnedsettelse. Selv Venstre blev forskrækket over konsekvensen af det forslag. 36.000 kr. i kontingent for hver arbejdsledshedsforsikret borger i Danmark var alligevel for meget for de liberale.

Umiddelbart er det ikke Socialdemokratiets opfattelse, at der er basis for at sænke de danske afgifter på øl, vin og cigaretter. I Danmark

har vi indrettet vores skattepolitik og afgiftspolitik på at afgiftsbelægge varer. Det har de øvrige EU-lande også valgt, men med forskellige afgiftsniveauer. Lad mig bare nævne, at lande som Sverige, Finland og England på en række områder har højere afgifter end Danmark, og lad mig her også nævne, at skulle nogen bevæge sig til London, koster 20 cigaretter ca. 50 kr., så her er der en betydelig højere afgift.

Der er efter vores opfattelse muligheder for at finansiere vores velfærdssamfund, også fremover. Men med ophævelsen af 24-timersreglen efter den 1. januar 2004 vil det være nødvendigt at overveje ændringer i afgifterne, så der ikke sker en eksplosion i grænsehandelen. Men set i sammenhæng med regeringens sundhedskampagne vil det være et skridt i den forkerte retning, hvis cigaretter og spiritus bliver alt for billigt, og derfor er det også nødvendigt, at vi bruger tiden til at overveje nødvendigheden og ikke mindst omfanget af de afgiftsændringer, der i givet fald måtte forestå.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FRI):

Jamen så lad mig begynde dér, hvor hr. Jens Peter Vernersen sluttede, nemlig med Socialdemokratiets erkendelse af, at det er nødvendigt at gøre noget.

Undskyld, men hvorfor kan Socialdemokratiet så ikke støtte det forslag til vedtagelse, som bl.a. jeg har fremsat, og hvor der jo netop lægges op til, at man først laver en grundig analyse og på baggrund af den laver en handlingsplan? Det er jo skræddersyet til, at regeringen kan lave et grundigt stykke arbejde, så vi ikke kun har Grænseregionsinstitutets tal som udgangspunkt.

Så et andet konkret spørgsmål: Nu var hr. Jens Peter Vernersen meget optaget af, at hele velfærdssamfundet var på spil. Jeg skal altså minde om, at da vi i 1990 lempede afgifterne med 1,2 mia. kr. og dermed stoppede den grænsehandel, som var meget udtalt dengang, betød det jo ikke, at landet pludselig standede i våde. Så kan hr. Jens Peter Vernersen ikke beskrive, hvorfor velfærdssamfundet er truet, hvis vi sætter nogle afgifter ned?

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil godt spørge hr. Jens Peter Vernersen – så der ikke skal opstå for stor utryghed omkring tingene her – om vi kan få et tilsagn fra Social-

demokratiet om, at de bestræbelser, som nu finder sted i Socialdemokratiets Europaudvalg og åbenbart under ledelse af Torben Lund, på at få sat spørgsmålet om skatter og afgifter på dagsordenen på regeringskonferencen, altså få det gjort til traktatstof, jo er i direkte strid med regeringens linje, som hele vejen igennem har været, at det skal være en smal regeringskonference. Det håber jeg vi kan få et tilsagn om.

Jeg har forstået af den artikel, der er i Børsen i dag, at det rent faktisk skal drøftes i Socialdemokratiets hovedbestyrelse den 26. november. Men jeg håber, vi kan få et tilsagn om, at regeringen ikke vil fravige den kurs, der er lagt, nemlig at det skal være en smal regeringskonference, og at man ikke vil have spørgsmålet om skatter og afgifter til drøftelse på den regeringskonference.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Jeg vil gerne spørge hr. Jens Peter Vernersen, om hr. Jens Peter Vernersen er enig med Socialdemokratiets europæiske gruppe, som ifølge Berlingske Tidende i dag siger, at de høje danske skatter og afgifter må tilpasses EU-niveau for at forhindre, at arbejdspladser flytter væk fra Danmark. Er hr. Jens Peter Vernersen enig i det?

(Kort bemærkning).

Jens Peter Vernersen (S):

Hr. Kim Behnke har ganske rigtigt fremsat et forslag til vedtagelse her i dag.

Det, vi har hæftet os meget ved, er, at skatteministeren har givet tilsagn om nøje at følge udviklingen på dette område, og det, som jeg også gav udtryk for i mit indlæg, var, at det er vigtigt, at vi ikke ligesom foregriber situationen. Noget kan måske se ud til at være nødvendigt i dag og om 3-4 år, men det kan være noget ganske andet, der bliver nødvendigt på et senere tidspunkt.

Lad mig bare nævne, at jeg så sent som i dag har fået oplyst, at der i Tyskland vil ske en afgiftsstigning på i hvert fald benzin af ganske betydelig højde. Man taler om en afgiftsforhøjelse på 4 gange 6 pfennig, og så får vi faktisk en situation, som er meget anderledes, i hvert fald på det område. Derfor tror jeg altså, det er lidt vigtigt, at vi afventer situationen og lader skatteministeren nøje følge udviklingen på området. Det er faktisk meget vigtigt.

Må jeg så sige til hr. Keld Albrechtsen, at det, vi har givet udtryk for, er, at det kunne være vigtigt, at der på skatteområdet og måske nogle andre områder blev lavet nogle minimumaftaler, så det ikke bliver sådan, at de lande, som måske endda ligger lavest, presser os unødvendigt på skatteområdet. Det er det synspunkt, vi har haft, og det er også det synspunkt, som har været fremme i partiets Europaudvalg. Det er vel også det svar, jeg skulle give til fru Charlotte Antonsen, kan jeg sive.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FRI):

Jamen det, hr. Jens Peter Vernersens siger, er jo ikke godt nok: Skatteministeren vil følge udviklingen! Ja, det får han vel sin gage for, så skulle det ligefrem være særlig betryggende at vide, at skatteministeren vil følge udviklingen?

Hvad er det i det forslag til vedtagelse, der også ligger på hr. Jens Peter Vernersens bord, som Socialdemokratiet ikke kan støtte? Socialdemokratiet har jo ikke fundet nogen anledning til at korrekse sin egen skatteminister, fordi ministeren i begyndelsen af november gik til pressen og fortalte, hvilke overvejelser han gjorde sig. Ville det da ikke være mest passende, at man lavede en udredning, fremlagde den i Folketinget og derefter lavede en handlingsplan, som man fremlagde i Folketinget, frem for at det er forskellige ministre, der skal komme med eksklusive udtalelser og interview til pressen? Var det ikke mere korrekt rent parlamentarisk, hvis hr. Jens Peter Vernersen rent faktisk støttede det forslag til vedtagelse, der foreligger?

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Jeg synes også, hr. Jens Peter Vernersen taler udenom. Føler hr. Jens Peter Vernersen sig slet ikke forpligtet til at leve op til de aftaler, vi har med EU på området her?

Jeg vil spørge hr. Jens Peter Vernersen: Er det ikke korrekt, at da vi lavede aftalen om vores 24-timers-regel i 1996, aftale vi samtidig med Europa-Kommissionen, at der fra dansk side ville blive tale om en gradvis lempelse af 24-timers-reglen? Det er altså en ting, man er nødt til at overveje, og her nytter det jo ikke noget at henvise til, at vi har god tid frem til 2003. Eller vil man behandle den forpligtelse over for Kommissionen på samme måde, som man har gjort det med de tyske biler: være flintrende li-

geglad og bare drøne derudad og så for resten bagefter vende sig om og finde ud af, hvad der sker på EU-siden?

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Det er naturligvis tilfredsstillende, at Socialdemokratiet og regeringen ikke vil bøje sig for det pres, der nu kommer fra de borgerlige partier om, at man skal give sig til at tilpasse skatter og afgifter til EU. Men grunden til, at jeg bliver bekymret – og det blev jeg også på baggrund af hr. Jens Peter Vernersens svar – er, hvis man nu i virkeligheden vil følge den idé, som hr. Aage Frandsen har fremsat i sit forslag til vedtagelse, om at nu skal det her spørgsmål på regeringskonferencen.

Jeg bad bare om at få en bekræftelse af, at det ikke er det, som er hensigten med disse mærkelige drøftelser, der foregår i Socialdemokratiets Europaudvalg. Og hvis hr. Jens Peter Vernersen ikke kan lide at svare på spørgsmålet, vil jeg bede ministrene rykke til undsætning, så vi fra økonomiministeren eller skatteministeren kan få en bekræftelse af, at det, regeringen ønsker, er en smal regeringskonference, hvor skatte- og socialpolitik ikke er på dagsordenen.

(Kort bemærkning).

Flemming Hansen (KF):

Jeg blev så glad for en 14 dages tid siden, da jeg så i fjernsynet, at skatteministeren udtalte sig om skattepolitik, om den nødvendige tilpasning, og endda nævnte eksempler på, hvad der skulle tilpasses. Det var noget med nogle spiritusafgifter osv. Og jeg ser jo, at Socialdemokratiets Europaudvalg har samme tanke: Der skal ske noget, for man er klar over, at den er gal. Europaudvalget siger jo direkte, at det forudser, at Danmark vil få større problemer end de øvrige lande med at tilpasse sine skatter og afgifter til europæisk niveau. Altså fornuftig tale fra begge de herrer hr. Jens Peter Vernersen og skatteministeren.

Men så står vi bare her i dag – hvor der virkelig er en skattepolitisk debat, som vi faktisk har set frem til, for den har vi alt for sjældent – og hører, at man benægter alt: Ingenting skal der ske, ingenting skal ændres, alt skal være, som det har været før. Altså, hold dog nu op med betontænkningen om, at det går jo meget godt! Det er jo det, Europaudvalget siger, det ikke gør, og derfor ventede vi så spændt på et

bud: Kommer der noget nyt i dag? Men vi må konstatere endnu en gang, at det kom der desværre ikke.

Jens Peter Verner (S):

Der er jo ikke meget nyt under solen, hvis jeg skal starte med hr. Flemming Hansens sidste indlæg. Jeg gav jo netop udtryk for, at vi også havde det synspunkt, at det selvfølgelig ikke er hensigtsmæssigt, hvis det er sådan, at vi ser selskabsbeskatningen blive sænket i udlandet og vi får en konkurrence, som er til skade for Danmark i den sammenhæng. Det gav jeg rent faktisk udtryk for, og jeg havde sådan set håbet, at hr. Flemming Hansen også havde opfattet, at sådan blev det faktisk præcis sagt, da jeg holdt min ordførertale.

Må jeg så sige til hr. Keld Albrechtsen: Jeg talte om minimumsskat, men det er jo ikke sådan, at vi i hvert fald skal have det spørgsmål drøftet på den kommende regeringskonference. Hvis det er et spørgsmål om at få det afklaret, troede jeg faktisk, at det lå fuldstændig klart, at sådan forholder det sig: Det er ikke dét, konferencen går på. Men nu er der altså ikke noget nyt i, at hr. Keld Albrechtsen er bekymret, det er han jo med jævne mellemrum.

Må jeg så sige til fru Charlotte Antonsen: Altså det er sådan i dag, at afgiften på en enkelt cigaret er 92 øre. Jeg ved ikke, om fru Charlotte Antonsen forestiller sig, at vi sådan successivt skulle nedsætte den afgift dér. Altså det ville også afhænge af, hvordan udviklingen er i Tyskland, og hvis de ændrer afgiften opad, er det selvfølgelig ikke hensigtsmæssigt. Så enkelt er det jo rent faktisk.

Skatteministeren (Ole Stavad):

Jeg går ikke ind i debatten på det her tidspunkt for at forlænge den, men i håbet om, at det kan forkorte den på grund af større klarhed.

Til spørgsmålet om forslagene til vedtagelse vil jeg godt sige, at jeg vil gerne, da der jo også i begge er indeholdt et ønske fra Folketingets partier – og dermed meget bredt – om at få en reddegørelse, altså en vurdering, en analyse, eller kald det, hvad man vil, så vil jeg gerne på regeringens vegne give et tilsagn om, at en sådan vil regeringen meget gerne levere inden den 1. oktober 2000, det er datoen, der også falder sammen i begge de to forslag, sådan så det ikke er det, der skiller os.

Altså jeg er helt enig med ordførerne i, at det er vigtigt, at vi har den debat, at Folketinget

hele tiden har alle oplysninger maksimalt, og at regeringen i øvrigt også giver sine vurderinger.

Men en handlingsplan, som jeg læser det ene forslag til vedtagelse, er vel noget med, at man sådan helt uafhængig af, hvad der i øvrigt bevæger sig i landene omkring os, lægger en plan, der strækker frem til i hvert 2004. Det var sådan set det, jeg i al stilfærdighed advarede imod, spurgte, om det nu også var klogt, i mit første indlæg.

Til SF vedrørende EU's krav om øget harmonisering vil jeg godt sige, at jeg har lidt svært ved at få øje på, at der findes et sådant EU-krav.

Til hr. Keld Albrechtsen, og det er så også et svar på den ene af pindene i den af SF stillede dagsorden: Regeringen har ingen planer om at bringe skattespørgsmål op på den forestående regeringskonference.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FRI):

Hr. Jens Peter Verner mener, at vi bare skal vente og se.

Men nu er det sådan, at fra 1. januar 2004 må en dansker, i det omfang man kan godtgøre, at det er til eget forbrug, hjemtage 10 liter spiritus og 800 cigaretter, hver gang man har været en tur i f.eks. Tyskland.

Og hvis man er i tvivl om, hvordan danskerne vil reagere på det, så kan hr. Jens Peter Verner tage en tur til Padborg og se, når der køres trailer efter trailer med øl til Danmark. Sådan reagerer danskerne. Og vi kan selvfølgelig også godt vente og se, om de nu også gør det denne her gang, eller vi kunne erkende, at hvis vi sænker de danske spiritusafgifter, så taber staten 390 mio. kr.; hvis vi opretholder dem på det nuværende niveau, så taber staten 750 mio. kr.

Og nu må jeg spørge hr. Jens Peter Verner: Hvad er god fornuft? Hvad er godt købmandskab? Er det ikke at begrænse den danske statskasses tab mest muligt? Og hvis hr. Jens Peter Verner er enig i det, er det så enkelt, så er budskabet, at så skal vi have afgifterne ned, for ved lavere afgifter får vi et mindre tab.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Men det er da fint, at skatteministeren vil lave en handlingsplan for tilpasningen af afgifterne til EU. Så forstår jeg så også, at skatteministeren

er enig med formanden for Socialdemokratiets Europaudvalg, hr. Torben Lund, i, at der er behov for nogle tilpasninger i Danmark som følge af vores tilknytning til EU, som følge af vores placering, som følge af, at Danmark er en lille åben økonomi.

Det, jeg så stadig ikke forstår, er, hvorfor regeringen ikke kan stemme for det af Venstre, De Konservative, Dansk Folkeparti og Frihed 2000 fremsatte forslag til vedtagelse.

Så siger skatteministeren, at der står »en handlingsplan«. Man behøver ikke at opfatte ordet handlingsplan på samme måde som den handlingsplan, regeringen er i gang med at gennemføre vedrørende euroafstemningen. Man må gerne lade sig påvirke af, hvad der sker, men man må jo have nogle ideer om, hvordan man kommer derhen.

(Kort bemærkning).

Flemming Hansen (KF):

Jeg hører i virkeligheden skatteministeren være imødekommende over for det første forslag til vedtagelse, som fire partier har fremsat. Skatteministeren siger noget i retning af, at han godt kan forstå det, og at han gerne vil være med til at lave en udredning. Og så er det meget enkle spørgsmål jo: Når nu man laver en udredning, og hvis den siger, at der stadig sker en stigning i grænsehandelen, hvorfor vil man så ikke være med til at lave en handlingsplan for at imødekomme den stigning? Det er da en naturlig konsekvens af det andet.

Jeg forstår godt, det ikke er spændende for en minister at stemme for oppositionens dagsorden. Men det, jeg hørte ministeren sige, var så tæt på, at jeg synes, ministeren skulle overveje det endnu en gang, for jeg er alvorligt bange for – det skal jeg nok komme ind på i min ordførertale – at problemet er så stærkt stigende, forventet stigende, som der står, at der bliver brug for en handlingsplan, og så var det lige så rart, at vi havde den på bordet den 1. oktober næste år.

Det er der alligevel lang tid til og masser af tid til at tænke sig om i. Vi har faktisk været meget imødekommende over for regeringen, da vi lavede den, netop for at regeringen fik god tid til at tænke sig om, så man ikke skulle lave panikløsninger. Det er ikke det, vi lægger op til.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Skatteministeren gav udtryk for, at det, der ligger i de fire partiers forslag til vedtagelse, og det, der ligger i vores anden pind, var noget, som skatteministeren sådan set godt kunne imødekomme på en eller anden måde. Men det er jo ikke helt det samme, der står der.

Jeg vil godt spørge, om det ikke er ret forstået, om ikke også det er det, Socialdemokratiet forstår, at det, som hr. Kim Behnke m.fl. foreslår, er, at man alene skal se på grænsehandelen, og hvis man konstaterer, at der er problemer, udfordringer, og at vi mister indtægt – ja, jeg har godt hørt, at hr. Kim Behnkes tro på Laffer-teorien om, at når skatten stiger, som falder indtægten; den er nu blevet gennemhullet af andre. Men hvis der så ellers er en manko negativt, så må det betyde, at så lægges der ikke op til mere.

Det, der ligger i vores pind, er, at man skal se på alt, og derefter se på, hvordan man finansierer det. Man kunne så spørge de borgerlige partier: Er man så også interesseret i at kigge på det, eller er det kun for at bringe skatten ned, at man er interesseret i at lave udredninger?

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Og så runder hr. Jens Peter Vernersen denne spørgerunde af.

(Kort bemærkning).

Jens Peter Vernersen (S):

Nu har det jo formentlig ikke den store betydning, at jeg præcis i min ordførertale tilkendegav, at det var nødvendigt, som jeg sagde, at den mulighed for at finansiere vores velfærds-samfund skal vi også have fremover, men med ophævelsen af 24-timers-reglen den 1. januar 2004 vil det være nødvendigt, at vi overvejer ændringer i afgifter, så der ikke sker en eksplosion i grænsehandelen. Det var, hvad jeg sagde i mit indlæg.

Det har jeg under den her debat bemærket at det er der ikke mange der har lagt mærke til, i hvert fald ikke når man ser på de spørgsmål, der er stillet.

Så kommer spørgsmålet om grænsehandelen, hvor man nævner, at det er afgifternes skyld. Jeg vil godt sige til hr. Kim Behnke, at hvis der er en afgiftsforskel på 1,80 kr. på en øl, som man køber i Flensborg, og prisforskellen er 5 kr., så er det jo ikke kun afgiften, der er afgø-

rende for, om folk tager bilen med og tager øl med hjem; så er der jo også andre parametre, som faktisk fylder nok så meget som afgiftsforskellen. Forskellen er 5 kr., og afgiften er alene deraf 1,80 kr. Det siger lidt om, hvad der også sker dernede.

Lad mig også sige til fru Charlotte Antonsen, at det, som skatteministeren lovede, var at leve redegørelse, men det forhindrede jo ikke fru Charlotte Antonsen i at sige, at nu var der tale om en handlingsplan, som der blev givet tilsagn om. Nogle gange virker det, som om man hører det, man gerne vil høre.

Så må jeg sige, at den her diskussion minder meget om mange andre skattediskussioner, vi har haft her i Folketinget. Oppositionen er meget villig til at finde ud af, hvordan man begrænser indtægterne, men når der skal leveres indtægter, synes jeg, man er meget sparsommelig. Det synes jeg har været situationen i lang tid bagud.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):
Så er det fru Charlotte Antonsen som ordfører.

Charlotte Antonsen (V):

Det ligger klart, at Danmark i år 2003 ikke lænere kan fastholde de relativt høje afgifter på spiritus og cigaretter; så langt har skatteministeren givet forespørgerne ret. Og det er naturligvis tilfredsstillende, al den stund det vil være umuligt at sælge en eneste dansk cigaret i år 2004, hvis vi fortsat har en pris, der er 50 pct. over Tysklands. Det ligger i sagens natur: Cigaretter er langtidsholdbare, og så vil man naturligvis købe alle sine cigaretter i nogle billigere lande.

Så som skatteministeren sagde: For overhovedet at fastholde noget provenu på afgifter på spiritus og cigaretter er man naturligvis i år 2004 nødt til at reducere afgifterne.

For Venstres vedkommende må jeg sige, at der er vi tilfredse med, at vi tilpasser os det øvrige Europa på dette område. I forvejen har vi jo i Danmark i mange, mange år ikke været fuldt med i det indre marked. Vi har altså valgt, at vi skal have en særordning på spiritus og cigaretter med dertil følgende ulemper for befolkningen, som så ikke kan rejse frit over grænsen, og vi er ikke særlig tilfredse med, at danskerne altid skal generes ud over, hvad der er højst nødvendigt.

Særordningen står som sagt for fald i år 2003, og vi mener faktisk, det er o.k., at skattemini-

steren nu har sagt ja til, at der kommer en redegørelse. Vi synes, det er noget stivsindet, når regeringen vil fastholde, at man kun vil komme med en redegørelse inden oktober 2000.

Vi har så den ene oppositionsgruppe, som beder om en handlingsplan, den anden oppositionsgruppe, SF, beder om en vurdering, og vi har en minister, der fastholder, at der skal være tale om en redegørelse. Altså jeg føler lidt, at det er en strid om ord, og det er lidt ejendommeligt for mig at se, at man ikke i højere grad er villig til at bøje sig, al den stund denne opgave er så stor, at vi jo gerne skulle have en stor gruppe af partier med til at løfte den, når vi når derhen.

Noget af det, som jeg stadig væk savner svar på fra regeringen, er, hvad man agter at gøre frem til år 2003, og der vil jeg godt igen spørge skatteministeren: Er det ikke korrekt, at da Danmark indgik aftalen om en forlængelse af det, der dengang var 36-timers-reglen, men som blev til 24-timers-reglen, dengang vi, i 1996, af EU fik lov til at fastholde grebet om de danske borgere i denne sag, da lovede vi samtidig EU-Kommissionen, at vi fra dansk side ville gå ind på, at man gradvis skulle lempe den danske 24-timers-regel? Er det ikke korrekt? Vedstår regeringen ikke det løfte over for EU-Kommissionen? Det er det første spørgsmål.

Det andet spørgsmål det er: Hvordan agter man at leve op til det løfte? Vil man, som man lagde op til fra regeringens side her i salen i januar 1998, da skatteministeren på det tidspunkt sagde, at der var en sammenhæng mellem bortfaldet af det afgiftsfri salg, som jo altså skete her 1. juli, og lempelsen og tilpasningen af den danske 24-timers-regel, vil man så i tråd med det snart komme med nogle forslag her i salen, som lemper den danske 24-timers-regel? Og i den forbindelse: Hvor agter man at lempe?

Det er klart, at der er nogle provenumæssige problemer forbundet med en reduktion af de danske afgifter, og det var jo også noget, vi drøftede, da sagen blev drøftet i Europaudvalget i november 1996. Dengang fik vi beregninger fra Skatteministeriet, som sagde, at hvis afgiftstilpasningen skete efter den 1. juli 1999 ville der være tale om et manglende provenu på 1,5 til 2 mia. kr.; det var den beregning, Skatteministeriet fremlagde for Europaudvalget i 1996, da vi havde sagen for.

Nu er der selvfølgelig gået nogle år siden november 1996, men det er vel ikke noget, som fører til de helt store udsving, så jeg vil gerne på

den baggrund høre: Er der nogle væsentlige ting, der har ændret sig, sådan så vi ikke i dag taler om et provenutab på 1,5 til 2 mia. kr., men måske et endnu større tal?

Som sagt er vi enige i, at der vil mangle nogle afgiftskroner, men det er jo omvendt også klart, at når det danske afgiftstryk sænkes, vil en del af grænsehandelen vende hjem; vi vil måske også få noget mere grænsehandel fra svensk side, ikke mindst når broen bliver færdig.

Med afgiftshandelen med de her særlig følsomme grænsevarer følger jo også den almindelige handel, som diskussionen allerede har handlet om, som diskussionen allerede har handlet om. Det vil sige, at der også vil være moms at vinde ved, at noget af den almindelige butikshandel vender hjem til Danmark. For når man ikke længere kører til Tyskland for at hente spiritus, cigaretter, benzin, eller hvad man nu driver danskerne til at gøre, så vil man jo heller ikke medtage store mængder af almindelige indkøb. Det var noget af det, der var baggrunden for, at man i 1996 nåede frem til et trods alt relativt beskedent tab som følge af den tilpasning, som vi jo snart er nødt til at gennemføre.

Jeg vil godt med hensyn til finansieringen for det første sige, at i Venstre er vi i mange år, som det allerede er fremgået af mit svar til hr. Aage Frandsen, gået ind for, at man skulle have kvalificeret flertal på alle de områder i EU, hvor EU i forvejen har kompetence, dermed også på afgifter.

Vi er meget tilfredse med, at det nu også er regeringens ønske – altså det har vi jo hørt her for nylig – at man fra regeringens side også ønsker kvalificeret flertal på det her område. Det er klart, at det i sig selv, at man ikke længere skal vente på det land, der har de laveste afgifter eller er det mest bagstræberiske, selvfølgelig vil lette finansieringsbyrden for Danmark, det, at nogle lande kommer lidt højere op, end de er i dag.

Og ellers, når vi taler om at løse offentlige opgaver i fremtiden, vil jeg for det første godt henvise til den OECD-rapport, der kom for nylig, som jo påviser, at Danmark på trods af den demografisk skæve udvikling alligevel vil være i stand til at finansiere de stadig flere ældre i Danmark, samtidig med at man letter skatte-trykket.

Så det her med, at man er nødt til at øge skatterne, og at regeringen nærmest vil garantere, at man i hvert fald ikke sænker dem, er altså ikke noget, man kan finde enighed i i

OECD; der har man påvist det modsatte. Og det hænger naturligvis også sammen med, at Danmark er det land i verden, der har det højeste skattetryk; vi er det land i verden, der har den største offentlige sektor.

Og naturligvis kan man lave noget effektivisering osv., som kan give nogle lempelser; danskere er jo ikke svagere end alle andre i denne verden. Derfor kan vi selvfølgelig også med omhu og med en effektiv indsats komme ned på et mere rimeligt niveau, samtidig med at vi sikrer os, at de ældre også kan blive finansieret fremover, for det er jo klart, at de er dyrere end dem, der er i den erhvervsdygtige alder.

Internationalt set er det, der er væsentligt for os at slå fast, når vi drøfter internationalisering, at Danmark er et lille, åbent land, og vi er afhængige af at eksportere vores varer, uanset om vi er i EU eller ej. Uanset om vi er et euroland eller ej, er vi afhængige af at være konkurrencedygtige og naturligvis også kvalitetsdygtige.

Derfor er vi også nødt til i et frit marked at have konkurrencedygtige omkostninger, så vi skal hele tiden være opmærksomme på, at vores omkostninger ikke fører til, at vores eksport falder. Det, vi synes er det centrale i den fremtidige finansiering af velfærdsstaten, er altså, at vores erhvervsliv, der sikrer vores velfærd, får et omkostningsniveau, der sikrer, at det til stighed kan forbedre væksten i Danmark.

Med hensyn til den aktive finanspolitik, som der spørges til fra SF, finder vi i Venstre, at det naturligvis ville være langt bedre, og at vi ville have langt større mulighed for at påvirke finanspolitikken, hvis vi var med i euroland. For det er jo klart, at det, der sker i EU i øjeblikket, er, at man i eurolandgruppen, altså euro-11, i stigende grad også drøfter en koordination af finanspolitikken, beskæftigelsespolitikken, osv.

Som bekendt er Danmark uden for døren dér, så hvis vi ønsker større indflydelse på en aktiv dansk finanspolitik, er det med at være med i euroen, og det håber jeg snart SF får forståelse for.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Jeg vil godt spørge fru Charlotte Antonsen – det var det samme, som også hr. Vernersen har været inde på – om det udsagn, Venstres formand kom med på et tidspunkt, og jeg citerer: »Ingen skat, ingen afgift vil blive sat op, efter at en borgerlig regering kommer til.« Hvad betyder det? Betyder det, at hvis man er nødt til at sætte

skatterne ned ét sted, så kan man ikke sætte en anden skat op overhovedet? Det er ingen skat, ingen afgift. Et andet sted har han også sagt, at der er ikke nogen skat overhovedet. Jeg vil godt spørge: Hvad betyder det i virkelighedens verden?

Det næste er: Hvis der nu kommer et prove-
ntab, hvad gør man så? Er det så brugerbeta-
ling, som hr. Brixtofte var inde på, eller er det
begrænsning i velfærdssamfundet, eller hvad er
det?

Og det tredje: Tror fru Charlotte Antonsen på
samme måde som hr. Kim Behnke, at bare man
sætter skatterne ned, kan man ifølge Laffer få et
højere provenu, fordi så betyder det selvfølge-
lig, man kan løse alle problemer? Man skal bare
fjerne dem, kan jeg forstå, totalt.

Og det sidste: Er der ikke forskel på beskæf-
tigelsespolitik og så finanspolitik? Og når fru
Charlotte Antonsen . . .

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):
Jeg må bede om, man overholder taletiden.

(Kort bemærkning).

Jens Peter Vernersen (S):

Jamen det er klart, at fru Charlotte Antonsens
indlæg giver anledning til spørgsmål, for det
bliver jo tilkendegivet flere gange i indlægget,
at der er tale om en omlægning, og der er tale
om et milliardbeløb, når vi kommer frem til
2004, altså hvis vi taler om cigaretafgiften og
spiritusafgiften. Og der er tale om, at afgifterne
bliver mindre.

Så er det altså nødvendigt, at vi får et svar
på: Hvordan hænger det sammen med det me-
get, meget præcise udsagn, som fru Charlotte
Antonsens partiformand har givet, og som hr.
Aage Frandsen var inde på, hvordan hænger
det sammen med, at ingen skat vil blive sat op?
Der skal være fuldstændig styr på det der.
Hvordan hænger det sammen, at ikke én eneste
skat skal blive sat op?

Det andet spørgsmål, jeg godt vil stille, er:
Hvordan vil man så finansiere? Er vi reelt tilba-
ge til partiets program om arbejdsmarkedet,
hvor der står: Finansiering af dagpengesystemet
skal overtages af arbejdsmarkedets parter, altså
at enhver på arbejdsmarkedet skal betale disse
36.000 kr. om året i kontingent? Er vi tilbage
dertil? Er det det, det går ud på?

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil godt spørge fru Charlotte Antonsen, om
det indlæg, som hun kom med her, er udtryk
for, at Venstre nu har det synspunkt, at man
altså godt kan forøge de offentlige udgifter eller
mindske indtægterne uden dækning, at vores
samfundsøkonomiske situation altså er sådan,
at man kan godt lave et indtægtstab for staten
uden dækning. Sådan måtte man nærmest for-
stå det noget løsagtige indlæg, fru Charlotte
Antonsen kom med.

Hvis det ikke var tilfældet, vil jeg godt spør-
ge: Hvordan har Venstre så tænkt sig at finan-
siere disse afgiftsned sættelser, som man øn-
sker? Vi ved jo, at det ikke skal ske, ved at man
sætter skatter eller afgifter op. Det har Venstres
formand jo garanteret. Men hvordan vil man så
finansiere det?

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Det er korrekt, at Venstres formand, hr. Anders
Fogh Rasmussen, har sagt, at vi lover et skatte-
loft, det vil sige, at skatter og afgifter ikke vil
blive hævet i Danmark, efter at der kommer en
borgerlig regering til. Det er korrekt.

Hvad man så gør i forbindelse med, at man
er nødt til at reducere afgifterne på det her om-
råde i hvert fald ifølge den nuværende rege-
rings beregninger i første omgang med 1½-2
mia. kr., jamen altså, man kan jo selvfølgelig
godt lave omlægninger inden for den samlede
ordning, men måske er det endnu vigtigere,
det, som jeg også pegede på i min ordførertale,
at der altså er muligheder i den offentlige sektor
for at lave nogle forbedringer, lave noget effek-
tivisering, som betyder, at den bliver knap så
dyr.

Noget af det, vi taler meget om i øjeblikket,
som der ligger mange milliarder kroner i, er
udlicitering. Altså der er jo masser af mulighe-
der for at få pengene ind på anden vis. Men vi
medvirker meget gerne til at finde pengene, og
de forhandlinger er jo allerede i gang i forbin-
delse med finansloven, hvor Venstre i hvert fald
stadig væk sidder med ved bordet.

Med hensyn til arbejdsmarkedet, som hr. Jens
Peter Vernersen spørger om, jamen altså, jeg vil
da godt gå ind i en diskussion om arbejdsmar-
kedet her. Det er da klart, at hvis man over en
årrække ser, at man får en stærkt stigende be-
skæftigelse og dermed faldende ledighed, ja-
men så sparer man selvfølgelig nogle penge på

den samlede arbejdsmarkedspolitik. Det er da ikke så underligt.

Altså det, der er underligt, er, at regeringen ikke har sparet mere, for i en periode, hvor vi i øvrigt har set en stærkt stigende beskæftigelse, og hvor vi har masser af problemer med flaskehalse, synes jeg altså, at det, der er ejendommeligt på arbejdsmarkedsområdet, er da, at regeringen ikke har været i stand til efterfølgende at lave besparelser, i takt med at man har reduceret antallet af ledige.

Det er nogle af de ting, som vi vil gå ind på; det er da klart.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Efter fru Charlotte Antonsens indlæg vil jeg både konstatere og så spørge, om jeg har forstået det rigtigt, at det, som vi andre troede Venstres formand havde sagt, var, at ikke én skat, ikke én afgift ville blive hævet, men at der vil ske sænkninger ikke kun af det generelle skattetryk, men hvis man sænkede ét sted, ville det ikke blive hævet andre steder. Altså ordet ingen er blevet forstået som ikke én. Det kan jeg forstå er forkert forstået. Man vil gerne være med til at hæve skatterne nogle steder, hvis man sænker andre steder. Sådan har jeg forstået fru Charlotte Antonsen, men jeg vil så bede om at få det uddybet.

Så med hensyn til finanspolitikken og beskæftigelsespolitikken; det er efter min opfattelse ikke det samme. Jeg vil så spørge: Når det drejer sig om finanspolitikken, er det ikke netop dér, ØMU'en sætter nogle begrænsninger? Det ændrer ikke ved, at det enkelte land jo selv kan føre den samme politik, som Danmark har gjort, men at ØMU'en netop sætter en begrænsning for, i hvilket omfang man kan føre selvstændig finanspolitik og netop ikke kan gøre det, som hr. Keld Albrechtsen havde fat i, at man bare sætter udgifterne op, uden at man har balance i statsregnskabet.

(Kort bemærkning).

Jens Peter Vernersen (S):

Jeg må sige til fru Charlotte Antonsen, at vi altså er nødt til at være både præcise og konkrete, når vi diskuterer det her spørgsmål.

Jeg citerede fra hr. Anders Fogh Rasmussens nyhedsbrev nr. 17: »Ingen skat, ingen afgift vil blive sat op, efter at en borgerlige regering er tiltrådt« – hvis det måtte ske – ingen!

Og så er det altså spørgsmålet: Hvordan hænger det sammen med alle disse løfter, der gives om afgiftsændringer? Hvordan hænger det sammen med alle disse løfter? Der er ingen sammenhæng.

Og som jeg har tilkendegivet tidligere: Vi er tilbage dér, hvor Venstre kommer med alle løfterne. Når regningen skal betales, er man på vild flugt. Det er ikke kun noget, vi har fundet ud af her i Folketinget, i Socialdemokratiet. Der har været skrevet lange artikler i dagspressen sommeren over, hvor man har redegjort for og i nogen grad afsløret, hvad det er, der har manglet, nemlig det at betale den regning, som hele tiden bliver skrevet ud, når Venstre har synspunkterne.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg synes, at fru Charlotte Antonsen på partiet Venstres vegne skal komme herop og give Folketinget og befolkningen en uforbeholden undskyldning.

Jamen altså, man har haft en åbningsdebat her i Folketinget og efterfølgende debatter, hvor man har forsøgt at give Folketinget og befolkningen det indtryk, at Venstre var garant for, at der ingen nye skatter kom, ingen nye afgifter.

Så meget for Venstres løfter. De holdt altså indtil den her forespørgselsdebat, hvor man nu erkender, at selvfølgelig er man nødt til at skaffe nye indtægter, hvis man sætter andre indtægter ned. Det har fru Charlotte Antonsen jo for et øjeblik siden stået heroppe og erkendt. Det er fornuftigt og klogt at erkende, at det var helt uden dækning og helt sanseløst, det Venstres formand tidligere har stået og udtalt, og det kan naturligvis ikke hænge sammen.

Men jeg synes, det bør bemærkes, og jeg håber, man i pressen og offentligheden bemærker det, for det er ikke en ordentlig måde at føre politik på, og jeg håber, at fru Charlotte Antonsen vil komme herop og levere den undskyldning.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Ja, først til hr. Aage Frandsen og hr. Keld Albrechtsen: Venstre ønsker ikke nye skatter. Venstre ønsker ikke nye afgifter. Venstre har lovet et loft over afgift- og skattetrykket i Danmark – ja, det står vi fast ved.

Så hvis vi taler om nye skatter og afgifter, er hr. Keld Albrechtsen jo som skatteordfører også

bekendt med, at man faktisk ikke kan forestille sig nogen afgifter i denne verden, som ikke allerede er indført i Danmark.

Vi har på udflugter rundt i verden konstateret, at uanset hvor mange og idérige skatter og afgifter, vi er blevet præsenteret for i forskellige lande i Europa, så har ingen fundet tilnærmelsesvis så mange som Danmark. Så jeg vil have meget svært ved at forestille mig en ny afgift, som man, havde jeg nær sagt, kunne have brug for at indføre i Danmark. Men det, vi har lovet, er et loft over afgifterne og skatterne.

Til hr. Aage Frandsen vedrørende EU og finanspolitikken: Ja, det er rigtigt, at konvergenskravene i euroen, som økonomiministeren allerede har været inde på, stiller nogle betingelser for, hvor langt det offentlige underskud kan bevæge sig. Det er rigtigt. Men der er jo meget vide rammer, selv om vi har konvergenskriterierne, for, at man kan føre også en løbsagtig finanspolitik, altså en finanspolitik, hvor der ikke er ligevægt mellem udgifter og indtægter.

Når jeg ikke hæftede mig ved det i min ordførelse, så er det, fordi vi jo allerede i dag på grund af vores aftale med Den Europæiske Centralbank er i en situation, hvor vi i virkeligheden mere end eurolandene er nødt til at leve op til konvergenskriterierne. Det er den aftale, som gør, at vi har en rente, der svinger med de øvrige lande, og i hvert fald til en vis grad får hjælp, hvis vi kommer ud i økonomisk blæsevej, altså hvis kapitalmarkedet begynder at kaste sig over den danske krone.

Det er også den aftale, som SF har støttet. Så jeg ved ikke rigtig, hvad hr. Aage Frandsen ønsker. Altså, vi er finanspolitisk fastlåst af Den Europæiske Centralbank. Det, vi mangler, og det, jeg pegede på i min ordførelse, er at få indflydelse på det, der foregår i Europa, både finanspolitisk og arbejdsmarkedspolitisk. Der er ikke tale om harmonisering, men der er tale om, at man udveksler erfaring og forsøger at koordinere.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Først til spørgsmålet om ØMU'en: Altså forskellen er jo, at når man er inden for ØMU'en, så er man også bundet af det, selv om man godt nok kan sige, at så sidder man med ved bordet og har indflydelse osv. Som vi har gjort nu, kan vi jo selv trække os ud. Vi kan selv lade være med at være med, og vi kan selv afgøre, om vi

vil være inden for eller uden for i den forbindelse. Det er det, der er forskellen.

Så med hensyn til det der med skatteloftet. Den udlægning, vi nu har fået af teksten, er altså en udlægning, der svarer til, at skatteministeren i dag lever op til det, nemlig at skatetrykket generelt set ikke stiger. Og så siger fru Charlotte Antonsen, at hun har svært ved at se en ny afgift. Men jeg kan da godt nævne et par stykker. Jeg vil måske ikke lige friste ved at sige det her, men jeg kender da nogle afgifter, jeg godt kunne indføre.

Men er det begrundelsen for, at Venstre ikke lige nu vil sige, hvad det er, man har forestillet sig? Fordi ét er, at man ikke kan forestille sig en ny afgift, fordi vi har alle andre, men betyder det, det nye udsagn, at Venstre godt kunne forhøje en eksisterende afgift? For ellers hænger det jo ikke sammen økonomisk.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Nu får vi så at vide, at ordene »ingen nye skatter, ingen nye afgifter«, det betyder altså bare et loft over det samlede skatetryk. Så vil jeg godt spørge fru Charlotte Antonsen: Hvad står der så egentlig tilbage af forskel mellem den politik, som økonomiministeren og skatteministeren har ført gennem mange år og så den, som Venstre har nu? Ikke en pind, for at sige det fuldstændig, som det er. Ikke en pind forskel er der.

Jeg vil så godt spørge fru Charlotte Antonsen helt konkret: Nu nævner hr. Aage Frandsen spørgsmålet om nye afgifter eller forhøjede afgifter, og betyder Vestres nye synspunkt og faneflugt, at man f.eks. godt kan acceptere en forhøjelse af prisen på kørekort og pas for til gengæld at få flere politibetjente? Eller betyder det dét, man sagde for 3-4 uger siden, at det kan man ikke, for det er jo en forhøjet afgift? Det er da et konkret eksempel, som fru Charlotte Antonsen så kan forholde sig helt præcist til.

(Kort bemærkning).

Jens Peter Vernersen (S):

Jeg må jo konstatere, at vi er tilbage der, hvor Venstre ikke har bud på at finansiere udgifterne. Det er alvorligt. Men det spørgsmål, der også står tilbage, er: Hvem kan vi regne med i Venstre? Det spørgsmål stillede vi under åbningsdebatten. Kunne vi regne med hr. Peter Brixtofte, eller kunne vi regne med hr. Anders Fogh Rasmussen? Efter ca. 3 dages kamp i Ven-

stre blev det afklaret; vi kunne regne med hr. Anders Fogh Rasmussen. Det gav man udtryk for.

Nu stiller jeg det samme spørgsmål: Hvem kan vi regne med i Venstre, når der henvises til Nyhedsbrevet i den debat, vi har her? Kan vi regne med hr. Anders Fogh Rasmussen, eller kan vi regne med fru Charlotte Antonsen? Det er jo lige så afgørende som det spørgsmål, der blev stillet gang på gang sidst, vi havde debatten i forbindelse med åbningen af Folketinget.

Og så må jeg da sige tak for, at man har anerkendt, at vi har holdt skattetrykket uændret siden 1993, dvs. at vi faktisk har levet op til det, Venstre påstår skulle være nødvendigt. Det så virkelig noget anderledes ud, da vi havde en borgerlig regering.

(Kort bemærkning).

Morten Helveg Petersen (RV):

Mit spørgsmål går til fru Charlotte Antonsen, om hun ikke kunne være lidt mere tydelig i sin ros til regeringen, end hun var i sit indlæg.

Jeg har her en statistik om skattetrykkets udvikling fra Økonomiministeriet, der viser, at skattetrykket i 1993 var 50,7 pct. I 1999 var det på 50,7 pct. Med andre ord: Den nuværende regering har ikke ét eneste år præsteret et skattetryk, der var højere, end hvad man overtog fra den borgerlige regering i 1993.

Fører man så ikke dermed rendyrket Venstrepolitik – i Venstres allernyeste version – eller hvordan? Lidt mere eksplicit ros kunne være en fordel.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Først til hr. Helveg: De samlede skatter er steget i Danmark. Jeg taler ikke om skattetryk; de samlede skatter er steget i Danmark. Venstre har lovet et skattestop. Det er det, man kan hæfte sig ved. Vi har altså ikke som politik, som regeringen har, at forsøge at få skatterne op, hver gang man har et problem. Vi vil netop forsøge at finansiere eventuelle økonomiske problemer ved at spare nogle andre steder.

Til hr. Jens Peter Verner: Jeg har heroppefra nævnt flere forskellige måder, som vi ønsker at finansiere f.eks. de afgifter på, vi har talt om i dag, nemlig ved at trimme den offentlige sektor bl.a. ved udlicitering. Ved at man, i takt med at der kommer flere i arbejde, sparer på arbejdsmarkedspolitikken. Ved at man i det hele

taget reducerer i den offentlige sektor. Så vi har en række forslag til finansiering.

Men frem for alt – og det er jo det, jeg har lagt meget vægt på, men som socialister har lidt svært ved at høre – så er den måde, som vi ønsker at skabe dynamik i samfundet på, at sikre os, at erhvervenes konkurrenceevne er i orden, så vi til stadighed har overskud på betalingsbalancen, så vi får velstandsstigningen derfra.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):
Hr. Flemming Hansen som ordfører.

Flemming Hansen (KF):

Jeg lyttede meget intenst til ministrenes indlæg. Det er dejligt at opleve mennesker, der er så begejstrede for sig selv og deres politik. Det er rart at have noget, man er alene om.

Må jeg i øvrigt sige, at jeg er meget glad for, at vi har fået disse forespørgsler i dag. Det er jo således, at hvis man kigger i pressen, så er skat faktisk noget af det, der optager medierne mest, og det er sandt for dyden også noget af det, der optager befolkningen mest, men noget, der diskuteres relativt lidt sådan i de større linjer her i Folketingssalen. Så det er vi glade for.

Vi synes måske, det er lidt usædvanligt, at man behandler to forespørgsler på én gang, når de kun har det til fælles, at de er til samme minister og omhandler skatter og afgifter. Men det gør ingenting.

Jeg vil i første omgang se på problemerne omkring grænsehandelen, som desværre igen har været stigende, så den nu nærmer sig det omfang, den havde i 1989, hvor den daværende regering med stor succes greb ind. Dengang var det parfumeafgiften, husker jeg tydeligt, der gjorde, at der stort set ikke solgtes parfume i danske butikker. Det lykkedes med dette indgreb at få vendt udviklingen næsten over night, og Det Konservative Folkeparti håber, at også denne regering vil indse fornøden i at handle hurtigt, hvis det er nødvendigt.

Grænsehandelen er vokset, som alle har sagt, så den nu omfatter mere end 3,3 mia. kr. i køb syd for grænsen, og det er rigtigt, at set ud fra et statsbudget på mange hundrede mia. kr. er dette beløb ikke så stort. Men for de mennesker og det område, der rammes, er der tale om meget, meget store beløb. Vi tror, at grænsehandelen vil vokse yderligere, idet der er en meget snæver sammenhæng mellem grænsehandelens størrelse og den prisforskel, der er på bl.a. benzin mellem Danmark og Tyskland.

Som alle ved, så betyder pinsepakken, at prisen på benzin igen vil stige den 1. januar, og det vil den også gøre de næste 3 år. Det er så spørgsmålet, om det kan opvejes af – som regeringen jo har sagt her i dag eller håber på – at tyskerne også vil sætte deres afgift op. Det er jo det, man har bygget hele pinsepakken på. Det lønlige håb er, at Tyskland, specielt Tyskland, også vil få deres skatter og afgifter til at stige, sådan så der ikke skulle blive så mange ubalancer.

Når vi så ser på, hvad det er folk køber syd for grænsen, så er det interessant at gennemgå den rapport, der netop er udkommet fra Institut for Grænsehandelsforskning. Den viser, at 70 pct. af de mennesker, der handler syd for grænsen, har øl med hjem i deres bagage. Derudover er der tale om køb af vin, spiritus, cigaretter og slik og meget andet.

Jeg synes også, at man skal være opmærksom på en anden gruppe, der er i stigning. Det er de erhvervsdrivende, der køber ind til eget forbrug og til videresalg i Danmark af eksempelvis slik. Jeg har fået oplyst på en konference, jeg var på forleden dag, at der er tale om et meget stærkt stigende misbrug, og jeg synes, at regeringen skal være opmærksom på dette problem.

Når vi dertil lægger, at 24-timers-reglen forsvinder med udgangen af år 2003, må man spørge sig selv: Hvorfor gør regeringen dog ingenting, for det er jo det, der er tilfældet? Det konservative Folkeparti mener, at problemet kan løses rimelig enkelt ved, at man ser på øl-afgifterne. Sagen er jo den, at der sælges mere end 100 mio. liter øl syd for grænsen, og det er på godt dansk 300 mio. bajere, svarende til 20 pct. af totalforbruget i Danmark. Det er naturligvis et fuldstændig uacceptabelt tal, og vi vil gerne give regeringen det råd, at den kunne løse en meget stor del af grænsehandelsproblemerne ved at fjerne afgiftsforskellen på øl mellem Danmark og Tyskland.

Tilbage vil der kun være momsforskellen, og den tror jeg ikke vil give væsentlige incitamenter til at lægge forbruget i Tyskland i stedet for i Danmark. Omvendt ville det betyde, at mosen ville komme ind i Danmark, og jeg er rimelig sikker på, at sammenlignet med det merforbrug, der er af andre varer syd for grænsen, ville balancen ikke være helt skæv. Det Konservative Folkeparti opfordrer i hvert fald regeringen til at tage fat her og nu, og ikke vente til år 2003, for så kan skaden være sket ikke mindst for de-

tailhandelen, der i dag mærker grænsehandelen helt op i Vejle- og Århusområdet.

Jeg kan røbe, at jeg var til noget, der hedder Skattens Dag, som Skatteankenævnene arrangerer. Det var i lørdags i Ålborg, og da jeg nævnte problemet her og sagde, at det var noget, der foregik i Århus, så skreg de alle sammen af grin – der er flere, der kan huske det – for de sagde, at deroppe drak de også stort set kun øl uden dansk beskatning. Så det er altså et større problem, end vi synes, regeringen gør det til. Men det er jo også med i den dagsorden, vi har været med til at stille.

Den anden del af forespørgslen, forespørgsel to, F 17, er jo en forespørgsel, hvor vi står over for ganske andre problemer, idet den stigende internationalisering betyder, at det danske skattesystem ikke på længere sigt vil kunne bevares i den form, det har i dag.

Jeg har noteret mig mange spændende artikler i pressen i den seneste tid om det. Jeg har også noteret mig det socialdemokratiske skatteudvalgs meninger om det, og synes, at det er en spændende debat, vi er i gang med, hvor jeg ikke synes, det går så meget på, om vi kan genere hinanden – hvem kan skaffe ny dækning for den ene og den anden afgift – men mere er en principiel debat om, hvor vi går hen. Udgangspunktet for den diskussion kan ikke være andet, end at Danmark har verdens højeste skattetryk, og man kunne selv som konservativ have den overvejelse, om ikke skattepolitikken burde være en del af EU-politikken, for det kan ikke gå værre, end det gør i dag, set med danske skatteborgeres øjne. Jeg skal skynde mig at tilføje, at det ikke er vores politik, men vi har været fristet til tankegangen.

Et af de problemer, vi står over for, er, at det danske skattesystem ikke er gearret til den internationalisering, der foregår. Vi er grundlæggende meget forskellige i vores skatteopkrævningsformer sammenlignet med de lande, vi normalt sammenligner os med, og de lande, der er inden for EU. Jeg kan bare nævne to eksempler:

Hvordan ser vi på det, når vi diskuterer hele IT-udviklingen? Er vi parat til denne udvikling? Kan vi tilpasse os den? Vi kan spørge os selv: Hvad vil der ske, hvis bilimportørerne vinder den sag, de har rejst ved EF-Domstolen, om at de danske registreringsafgifter ikke er EU-medholdelige? Hvad er konsekvenserne da?

Ser vi på den generelle politik på skatteområdet, er der kun ét område, hvor vi virkelig

nærmer os de andre lande, og det er i spørgsmålet om selskabsskatten. Hvad selskabsskatten angår er Danmark ikke i den øverste ende. Vi er heller ikke i den nederste ende, men her er det tydeligt, at internationaliseringen har sat sit præg, idet man fornemmer en stadig stigende international skattekonkurrence på området. Det vi sige, at landene konkurrerer om at tiltrække virksomheder ved at have den laveste selskabsbeskatning. Hvis man fortsætter ad den vej, vil selskabsskatten til sidst nå ned på nul, og det mener jeg ikke er realistisk muligt eller ønskeligt.

I Det Konservative Folkeparti tror vi derfor på, at man, ligesom når man taler moms og på andre områder, måske burde tænke i en eller anden form for båndintervaller, inden for hvilke landene kunne beslutte sig til frit at placere sig. Man kunne f.eks. forestille sig en selskabsskat, der lå inden for intervallet 20-28 pct., og så kunne landene tilpasse sig inden for disse muligheder. Ser vi på moms, er den danske moms jo den højeste i verden, og det vil sige, at vi ikke har flere muligheder for at forøge momsen, for så vil differencen til de andre lande blive for stor.

På afgiftområdet, der ved vi også alle sammen, at Danmark ligger højt, og vi ligger vel også højest i verden, og det eneste sted, vi i virkeligheden ligger lavt, er på spørgsmålet om arbejdsmarkedsbidrag.

Personskattetrykket betragter Det Konservative Folkeparti også som det største problem, vi har, at personskattetrykket i Danmark er så højt og direkte demotiverende for mange mennesker til at yde en ekstra indsats.

Vi mener, at regeringen har bragt os i en situation, hvor det er vanskeligt for Danmark, og hvor der kun er én vej, nemlig at tilpasse vores udgiftspolitik til det skattetryk, som er realistisk. Jeg mener for så vidt ikke, at der er tale om, at det danske skattetryk skal være så forfærdelig meget lavere end i dag, men det var ønskeligt, om befolkningen opfattede det som fair, og det gør befolkningen ikke i dag.

I den konservative folketingsgruppe er det ingen hemmelighed – det har vi stillet forslag om i finanslovforhandlingerne, også finansiering – at vi mener, at det er mellemskatten, der skal fjernes på længere sigt over en længere periode, naturligvis under hensyntagen til at vi er meget bevidst om finansiering af tingene, som vi altid er. Vi har som grundopfattelse, at målet må være på lidt længere sigt, at man ikke beta-

ler mere end 50 pct. i skat af den sidst tjente krone. Det vil sige, at man kun arbejder halvdelen af sin arbejdstid for det offentlige, men man arbejder mindst halvdelen af tiden for sig selv og sin familie.

Som sagt, vi er glade for debatten her i dag. Vi synes allerede, at den har været spændende, og vi håber, at vi tilsammen, alle sammen, får et udbytte af den, der gør, at vi bliver i stand til at tilpasse os den internationalisering, som vi ved, at vi skal forholde os til. Det kan vi lige så godt se i øjnene uanset politisk ståsted. Det går den vej, og vi glæder os til den dag, det kommer.

(Kort bemærkning).

Jens Peter Vernersen (S):

Lad os nu forestille os, at vi harmoniserede afgiften på øl i forhold til Tyskland – det var det, som var forslaget. Så skulle vi sænke afgiften med 84 øre. Det er forskellen. 1,16 kr. i Danmark og 32 øre i Tyskland.

Men sagen er jo, at prisforskellen på sådan en lille Ceres Royal, når man køber den syd for grænsen, er 5 kr. Så er det jo ikke de 84 øre, der flytter det spørgsmål. Det er det bestemt ikke. Det er jo altså helt andre ting, der sker. Enten sælger de varen ualmindelig billigt under indkøbspris, det tror jeg heller ikke på, at hr. Flemming Hansen mener kan forekomme. Hr. Flemming Hansen er jo skohandler, så det tror jeg bestemt ikke på, at han mener er rigtigt.

Hvad er det så, der sker? Er det bryggerierne, der sælger til lavere pris, eller hvad er det? Det er i hvert fald helt afgørende, at disse 84 ører jo er et lille beløb i forhold til en prisforskel på 5 kr.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

I hr. Flemming Hansens opregning af, hvordan vi lå i top med hensyn til skattetrykket, var der også lige en bemærkning meget kort om, at arbejdsmarkedsbidraget rent faktisk lå lavt.

Jeg vil så spørge hr. Flemming Hansen: Er det så det, som hr. Flemming Hansen peger på som løsningen, hvis vi skal sænke de forskellige skatter og afgifter, at det så er arbejdsmarkedsbidraget, man skulle hæve? Ikke nødvendigvis det nuværende arbejdsmarkedsbidrag, som er en regulær bruttoskat, men andre typer af bidrag fra arbejdsgiverne? Er det det, man vil pege på?

Så er der spørgsmålet om, hvad konsekvenserne er, hvis vi er nødt til at tilpasse os andre

EU-lande: Hvad gør vi ved det? Tror hr. Flemming Hansen på samme måde som hr. Kim Behnke, at det løser sig selv? At det i og for sig giver overskud alt det her, hvis bare man sætter det ned? Jo længere ned vi kommer, desto større indtægter i statskassen – er det den teori? Eller vil hr. Flemming Hansen løse det ved andre afgifter, der kan erstatte, eller andre indtægter?

(Kort bemærkning).

Flemming Hansen (KF):

Jeg tror ikke, jeg behøver stå her og diskutere købmændskab med hr. Jens Peter Vernersen, for det, der er tale om, er jo: Når der er en prisdifférence på mere end afgiftsforskellen, så er det jo nøjagtig, fordi man ved, at slagvaren, det viser alle undersøgelser, er øl. Og når supermarkederne syd for grænsen ved, at de kan trække med det, så gør de det, og så henter de avancerne på de andre ting. Det er jo årsagen til den forskel, der er i prisniveauet ud over afgifter, ud over moms.

Men stadig væk, og så var det ment positivt over for regeringen og for at give den en mulighed, vil jeg sige, at hvis man accepterede, at momsen kom ind i Danmark – altså hvis man sænkede afgiften, således at vi fik momsindtægterne i Danmark, så ville man tage meget af brodden af det. I hvert fald må jeg sige, at jeg ikke tror, det er et spørgsmål, som nogle socialdemokrater har været ude med i utide; spørgsmålet om, at avancerne på varen i det ene og det andet land er så forskellige. Avancerne får lov til at blive lige nøjagtig så høje, som konkurrencesituationen tillader, og som omkostningsniveauet er.

Til hr. Aage Frandsen vil jeg sige: Arbejdsmarkedsbidraget synes vi er rigelig højt. Jeg sagde bare, at det var det laveste – det var et af dem, hvor vi ikke var de højeste i verden, og det var helt behageligt, at vi har et sådant område også. Vi synes ikke, at arbejdsmarkedsbidraget skal være højere, fordi regeringen har skuffet os. Da man indførte arbejdsmarkedsbidraget, var det netop for at finansiere, sagde man, arbejdsløsheden, og når arbejdsløsheden så falder, så stiger arbejdsmarkedsbidraget alligevel. Derfor synes vi, at det er en klam fidus. Derfor vil vi ikke være med til det.

(Kort bemærkning).

Jens Peter Vernersen (S):

Jamen det, der står tilbage, er jo: Hvad vil Det Konservative Folkeparti så være med til? Fordi vi har de højeste afgifter i verden, bliver det sagt. Det er nu en sandhed med modifikationer. Som jeg nævnte, så er der lande omkring os, både England, Sverige og Norge, som faktisk har højere afgifter på en række varer. Men personskattetrykket, det er for højt. Men det forhindrede dog ikke Det Konservative Folkeparti i at stemme imod pinsepakken i sin tid, da vi sænkede bundskatten med 2½ pct. Hvor meget er virkelighed, når man taler her fra Folketingets talerstol? Det bliver vel det næste spørgsmål, jeg bliver nødt til at stille.

Det, som vi så kommer tilbage til, er, at vi må tilpasse udgifterne til disse lavere indtægter på personskatteområdet, på afgiftsområdet, momsen kan ikke hæves, og arbejdsmarkedsbidraget skal heller ikke hæves. Hvad er det så, der skal ske? Er det så sådan, at man selv skal privatfinansiere sygedagpenge og dagpenge, som Venstre har foreslået? Er det det, det ender med, at man selv må ud og privatfinansiere, eller skal man finansiere det hele? Er Det Konservative Folkeparti så indstillet på, at så må hver enkelt betale disse 36.000 kr., som det drejer sig om?

(Kort bemærkning):

Aage Frandsen (SF):

Jeg ved godt, at vi kalder en skat, vi har i øjeblikket, for arbejdsmarkedsbidrag. Det er ikke os, der har indført begrebet. Jeg synes, at det er et dårligt udtryk, fordi det er en bruttoskat, og sådan er det, og sådan tror jeg, at det vil blive ved med at være. Og jeg synes ikke, at vi skal kalde det et arbejdsmarkedsbidrag, når vi ellers skal udtrykke os, så folk kan forstå det.

Men det, jeg spørger efter, er, skal vi sige et mere reelt arbejdsmarkedsbidrag, altså hvor arbejdsgiveren eller virksomheden betaler mere direkte, som man gør i nogle andre lande. Det er jo også en anden form for afgift – så kan man løfte nogle andre ting væk fra det – men altså at det i virkeligheden er en mere egentlig kildeskat, hvor der er et socialt ansvar, der kommer til udtryk ved, at arbejdsgiveren betaler til forskellige ting; det kan være til uddannelse, det kan være til andre formål. Jeg tænker ikke så meget på det der såkaldte arbejdsmarkedsbidrag, som efter min mening bare er en bruttoskat.

(Kort bemærkning).

Flemming Hansen (KF):

Jeg synes, det er en ørkesløs debat, hr. Jens Peter Vernersen lægger op til ved at spørge: Hvor vil vi være med til at finde løsninger?

Det Konservative Folkeparti betragter det her som en principiel debat. Vi har altid vist – vi gør det også ved dette års finanslovforhandlinger – at vi gerne vil være med til at finde løsninger, når der er brug for det. Vi har sagt, at skattetrykket er for højt. Det synes vi. Og jeg har så noteret mig, at det synes regeringen jo i virkeligheden også. Jeg står her med bogen, der hedder Finansredegørelse 98-99, og der anerkender regeringen jo, at skattetrykket er 49,4, står der, og at målet i år 2005, der er jo altså kun 6 år til, skal være 45,4. Så forskellen i det, vi siger, er ikke så forfærdelig stor. Regeringen må jo have den samme opfattelse som os: At det går ikke med dette høje skattetryk.

Det er altså det samme mål, vi har, og så synes jeg ikke, at vi skal stå og diskutere, om der skal være afgifter på slik eller ikke afgifter på slik. Det er jo ikke det, det handler om. Der er nogle overordnede principper for vores skattepolitik; at vi kan ikke stramme personskatten mere, vi kan ikke stramme momsens mere, hvad har vi så af redskaber ud over at tilpasse udgifterne til indtægterne?

Med hensyn til hr. Aage Frandsens spørgsmål om arbejdsmarkedsbidraget, som jo er lig med en bruttoskat, der er jeg enig, og jeg har noteret mig, at det er regeringen også begyndt at kalde det, fordi så er man jo ude over det problem med, at den skal følge arbejdsmarkedsituationen. Jeg kan svare helt klart: Vi ønsker ikke at være med til at øge arbejdsmarkedsbidragene.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Hr. Klaus Kjær som ordfører.

Klaus Kjær (DF):

Problemerne i forbindelse med grænsehandelen har været tiltagende gennem de senere år. Det er således klart, at flere og flere danskere kører længere og længere for at handle billigt, traditionelt i Tyskland, hvor de fleste varer kan fås til en lavere pris end i Danmark. Når Øresundsbroen åbner, vil vi også se en tiltagende tendens til grænsehandel i Sverige. Det er jo ikke noget ukendt fænomen, at eksempelvis reservedele til biler kan fås for næsten halv pris,

ligesom visse serviceydelser, f.eks. tandbehandling m.v., er langt billigere i Sverige.

Årsagen til de billigere varer, eksempelvis i Tyskland, er en kombination af flere forskellige faktorer. Ikke mindst spiller det meget høje niveau for punktafgifterne i Danmark en væsentlig rolle, f.eks. på øl, vin, spiritus, cigaretter, men også benzin og diesel. Desuden har Tyskland en generelt lavere momssats end Danmark, og endelig er beskæftningsforholdene for erhvervslivet så meget lempeligere i Tyskland, at virksomhederne ikke behøver at beregne så stor en avance som i Danmark.

På grund af afskaffelsen af 24-timers-reglen med udgangen af år 2003, for så vidt angår vin, øl, spiritus og cigaretter, har skatteministeren bebudet markante nedsættelser af afgifterne på dette område. Men som det hedder i et svar fra skatteministeren til Skatteudvalget: Af hensyn til såvel sundhedspolitikken som af hensyn til statens finanser har regeringen ikke planer om at nedsætte afgiftstrykket på spiritus og tobak, førend det er nødvendigt.

Hvad så med sundhedspolitikken efter den 1.1.2004, vil jeg spørge skatteministeren. Alt imens ministeren funderer over disse spørgsmål, indtil han ikke længere kan undsige sig sin aftale med EU, så vil grænsehandelen florere, og den vil oven i købet stige til skade for danske forretningsdrivende og dansk erhvervsliv, men også til skade for dansk økonomi ved, at en større del af danskernes indkøb bliver lagt i Tyskland.

Som det foregår i dag, har grænsehandelen en selvforstærkende virkning. Hvis en familie f.eks. kører til Tyskland for at købe billig øl, ryger der selvfølgelig også andre varer ned i kurven, typisk dagligvarer såsom fødevarer, tøj m.v., hvor prisniveauet generelt er lavere, bl.a. på grund af den lavere moms. Det var jo en handel, som burde ligge i de danske forretninger.

For Dansk Folkeparti er målet naturligvis helt at afskaffe grænsehandelen. Det skal ikke ske ved et direktiv fra EU eller et pålæg om at harmonisere afgifter, men alene ved at skatteministeren og økonomiministeren ser det fornuftige i at få lagt handelen i Danmark. For egentlig burde det være således, at man gennem afgiftspolitikken tiltrak handelen fra det potentielt meget større Tyskland og på den måde styrkede dansk erhvervslivs konkurrenceevne.

Man kan sige, at der burde ske en afgiftslempe ikke på grund af EU, men måske på trods

af EU, netop så henblik på styrkelse af konkurrenceevnen. Hvor havde lande uden for EU som f.eks. Norge og Schweiz stået konkurrencemæssigt, hvis man ikke dér havde indset, at vejen til større økonomisk velstand ikke går gennem øgede afgifter?

Det kan efter Dansk Folkepartis opfattelse ikke ske hurtigt nok, og vi ser ingen grund til, at man venter til januar 2004 med at tage hul på en nedsættelse af afgifterne.

Jeg er ikke så sikker på, at provenutabet vil udgøre omkring de 1,6 mia. kr., som skatteministeren i et svar til udvalget har anført – under forudsætning af, at de lavere afgifter vil medføre et øget forbrug og salg i Danmark. Rent faktisk tror jeg, at staten vil få et overskud på den handel, når man også medregner det merprovenu, som følger med på grund af de afledte virkninger som følge af afgiftslettelserne.

Grænsehandel er jo heller ikke alene begrænset til den fysiske transport af varer over grænserne. Det bliver således mere og mere udbredt at købe varer og serviceydelser elektronisk, f.eks. over Internettet, hvorover betalingen også foregår, og hvor der ikke beregnes moms eller andre afgifter. Dette kan ske helt uden kontrolmuligheder for de danske myndigheder.

Hele området vedrørende punktafgifter trænger til en gennemgribende revision, hvor målet er, så vidt det er muligt, at eliminere grænsehandelsproblematikken, sådan at danskerne lægger deres indkøb af varer i Danmark.

Det mål nås ikke ved, som det fremgår af præmisserne i SF's forespørgsel, at Danmark opretholder de nuværende skatter og afgifter, set i lyset af den stigende internationalisering og EU's krav om øget harmonisering. Det er jo ingen garanti for velfærdssamfundet, at Danmark fastholder verdens højeste skattetryk. Andre lande har en velfærd, som med lavere skatter og afgifter er fuldt på højde med Danmarks.

Sonja Albrink (CD):

Disse to forespørgsler handler jo i bund og grund om det samme, nemlig om danske afgifter i et internationalt perspektiv, og det er selvfølgelig også derfor, de behandles sammen. Alligevel har forespørgerne valgt en forskellig indfaldsvinkel til deres respektive forespørgsler.

Lidt forenklet kan man jo tillade sig at sige, at forespørgslen om grænsehandel drejer sig om, hvad regeringen agter at foretage sig på kortere

sigt, hvorimod forespørgslen fra SF har et længere og noget mere vidtfaavnende sigte.

Med hensyn til grænsehandelen er der jo tale om et tema, som dukker op med jævne mellemrum, og i CD mener vi, at grænsehandelsproblematikken skal tages alvorligt, og at udviklingen hele tiden skal følges nøje, og at afgiftsniveauet naturligvis må tilpasses denne udvikling, så der ikke gives handlende, der driver deres virksomhed uden for de danske grænser, en konkurrencefordel på de hjemliges bekostning.

Som jeg forstår skatteministeren, finder han det ikke alarmerende, at danskerne lægger 3,3 mia. kr. i Tyskland, tilsyneladende med den begrundelse, at der er nogenlunde balance i grænsehandelen, når forholdet til Norge og Sverige tages med. Og skatteministeren ser derfor ingen grund til egentlige satsnedsættelser på grænsehandelsfølsomme varer. Det synes jeg egentlig er lidt uambitiøst. Øvelsen må vel gå ud på at følge markedet og på den baggrund vurdere, hvorvidt en afgiftsnedsættelse vil kunne trække handelen tilbage til Danmark, vel at mærke på en for samfundsøkonomien gunstig måde.

I CD har vi dog taget til efterretning, at skatteministeren ønsker at gøre noget ved afgiftssatserne på spiritus og tobak, når 24-timersreglen bortfalder, og det vil altså sige senest i år 2004.

Men man kan spørge sig: Hvad med vin og øl, som jo også er omfattet af denne forespørgsel? Mener ministeren ikke, at der ved nedsættelsen af spiritusafgiften vil ske en forrykkelse af konkurrencevilkårene for spiritus, øl og vin, således at der kan vise sig et behov for nedsættelse af afgiften på disse to ting?

Forespørgslen fra SF er efter CD's opfattelse meget nødvendig og perspektivrig. Den stigende internationalisering stiller store krav, ikke mindst til skatte- og afgiftspolitikken. Det er vigtigt for CD, at den danske velfærdsmodel bevares og videreudvikles, og derfor går øvelsen naturligvis ud på, at man på den ene side bliver nødt til at tilpasse afgiftsniveau og -struktur til den stigende internationalisering, samtidig med at man på den anden side må finde måder at skaffe den nødvendige finansiering på.

Skatteministeren giver udtryk for, at opgaven er overkommelig, i hvert fald i de nærmest kommende år. Men hvad hvis vi ser længere frem? Jeg er godt klar over, at det er svært at spå, særlig om fremtiden. Alligevel bør man vel

allerede nu i det mindste forsøge at danne sig et overblik over, hvad vi har i vente.

I CD vil vi dog give skatteministeren ret i, at det ikke er nogen let opgave, og at det derfor nok heller ikke er hensigtsmæssigt allerede nu at fastlægge skatte- og afgiftspolitikken.

I bund og grund afhænger tingene jo blandt andet af, hvordan eksempelvis EU-krav om harmonisering formuleres. Også den teknologiske udvikling – og her tænker jeg bl.a. på udviklingen i Internethandelen – spiller vel i nogen grad ind.

Som sagt skal der overblik til, og i CD ser vi ikke umiddelbart anden udvej, end at skatte- og afgiftssystemet til stadighed overvåges, sådan at der hurtigt kan skrives ind uden skadevirkning for økonomi og velfærd.

Jeg skal til slut sige, at vi støtter det af hr. Kim Behnke fremsatte forslag.

Morten Helveg Petersen (RV):

Dansk økonomi har altid været dygtig til at tilpasse sig, og sådan skal det være, når man er en lille, åben økonomi og i den grad afhængig af handel med udlandet. Tilpasning er også et nøgleord i diskussionen om grænsehandel – en diskussion, der nødvendigvis må tage sit udgangspunkt i en vurdering af, hvor stort problemet egentlig er.

Der fokuseres i debatten næsten altid på handelen over den dansk-tyske grænse, men det er jo kun en del af sagen. I en ordentlig diskussion om grænsehandel må man nødvendigvis også inddrage grænsehandelen i forhold til Sverige, og når man gør det, ser billedet lidt anderledes ud, end man typisk får indtryk af ved at se overskrifterne i aviserne.

En ordentlig diskussion om grænsehandel bør også indbefatte spørgsmålet om avancer, ikke kun fokusere på afgifter og momsforskelle, men også på spørgsmålet om forskelle i avancer.

Lad mig så tilføje, hvad der ikke har været fremme her i debatten i dag i særlig stor udstrækning, synes jeg, at grænsehandelen i dag ikke er højere, end den var eksempelvis i 1989. Dette ikke være sagt for at forklejn problemet, men blot for at sige, at vi har altså haft episoder tidligere i historien, hvor det her på samfundsplan var et større problem, end det er i dag.

Vi skal tilpasse os som en lille, åben økonomi. Det har vi gjort gennem mange år i økonomien generelt, og det skal vi blive ved med, også

hvad angår grænsehandelen og spørgsmålet om afgifter.

Regeringen har også på dette punkt godt styr på dagsordenen og en vilje til at være på højde med de udfordringer, som vi mødes af i de kommende år. Vi får måske også hjælp udefra. Der er tegn i sol og måne på, at eksempelvis tyskerne sætter forskellige afgifter op, men det skal vi selvfølgelig ikke basere os på udelukkende. Derfor er vi hele tiden nødt til at følge udviklingen nøje, og det har vi også en erklæret vilje til.

Hvad angår det mere generelle om Danmarks mulighed for at føre en aktiv finanspolitik, må det indledningsvis slås fast, at vi kan føre den finanspolitik, vi vil. Men vi er en lille, åben økonomi, og derfor er vi hele tiden nødt til at vurdere de forskellige politiske og økonomiske instrumenters egnethed i forhold til deres effekt.

Det indebærer selvfølgelig, som jeg ser det, at man skal kunne råde over redskaber, der gør det muligt henholdsvis at sætte skatter op og sætte skatter ned afhængigt af situationen. Nogle tider vil der være behov for det ene, nogle tider vil der være behov for det andet. Og det siger sig selv, at hvis man lægger sig fast på ikke at sætte nogen former for skatter eller afgifter op, ja, så frasiger man sig sin handlefrihed og sit manøvrerum, og den økonomiske politik bliver stiv, og det kan ingen være tjent med.

Den siddende regering har da også siden 1993 vist, at en aktiv finanspolitik ikke blot er mulig, men faktisk kan føre til særdeles gode resultater.

I de kommende år vil internationalt samarbejde og koordination stå højt også på den radikale dagsorden. For en lang række af de økonomiske spørgsmål er koordination og samarbejde vejen frem. Vi ser på handelsområdet, hvordan øget internationalt samarbejde i WTO er vigtigt.

På beskatningsområdet vil en fælles løsning i EU trænge sig på på nogle områder. Det er i hvert fald en diskussion, som vi skal gå ind i med interesse. Selskabsskatteområdet har været fremhævet i dag. Afgifter og moms er selvfølgelig noget andet.

Men til syvende og sidst er fordeling og velfærd altså vores eget ansvar i Danmark. Der er ikke nogen, der kommer udefra og fortæller os, hvordan vi skal klare de sager. Det bestemmer vi selv. Derfor er det også op til os selv, hvor-

dan vi vil håndtere udfordringerne i de kommende år, og det har jeg fuld tillid til at regeringen har styr på i sin dagsorden for den økonomiske politik.

Jeg skal til slut sige, at Det Radikale Venstre ikke kan stemme for nogen af forslagene.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FRI):

Når nu hr. Morten Helveg Petersen fuldstændig korrekt sammenligner dagens situation her i 1999 med situationen for 10 siden, i 1989, og konkluderer, at når grænsehandelen også havde et betydeligt omfang i 1989, er vi ikke i en usædvanlig situation, så glemmer hr. Morten Helveg Petersen, at den regering, der sad i 1989, bl.a. med radikal deltagelse, jo udviste det mod og den rettidige omhu at lave en punktafgiftslempelse, sådan at grænsehandelen faldt igen. Eller sagt på en anden måde: Dengang havde man politisk mod og vilje til at reducere grænsehandelen. Nu er mit spørgsmål: Hvorfor har Det Radikale Venstre ikke samme mod til – her 10 år efter – at vælge den samme løsning, som viste sig at virke for 10 år siden?

(Kort bemærkning).

Flemming Hansen (KF):

Altså, jeg må sige, at hr. Morten Helveg Petersen skuffede mig en lille smule. Dette pæne menneske, at han kan sige sådan noget sludder, som han sagde! Hr. Morten Helveg Petersen sagde: Det er også et spørgsmål om avancer i detailhandelen.

Altså, denne mistænkeliggørelse af dansk detailhandel: at den skulle have meget større avancer end tysk detailhandel, og at det nok er derfor, det er så meget billigere at købe øl, og hvad der ellers er, syd for grænsen! Noget værre sludder skal man altså lede længe efter – jeg har hørt det meget ofte fra socialdemokrater, men jeg havde ikke forventet at høre det fra hr. Morten Helveg Petersen på De Radikales vegne – for hvis det skulle være, som hr. Morten Helveg Petersen siger, kan jeg simpelt hen ikke forstå, hvordan det så kan være, at Dansk Supermarked, Jack & Jones i tøjbranchen, BR-Legetøj, og hvad de hedder alle sammen, åbner butikker i tusindvis syd for grænsen i landene dér. Det er simpelt hen, fordi de er dygtigere end deres konkurrenter. Så derfor at skyde folk i skoene, at det er på grund af de højere avancer, synes jeg er en meget primitiv

argumentation, som jeg synes kræver en udbygning og en begrundelse.

(Kort bemærkning).

Morten Helveg Petersen (RV):

Til hr. Kim Behnke, som hæfter sig ved Det Radikale Venstres mod i 1989:

Jeg håber ikke, at hr. Kim Behnke begrænser Det Radikale Venstres mod til kun at gælde for årgang 1989. Det synes jeg vi har udvist siden 1905, og det vil vi vedblive med at gøre i den økonomiske politik, hvor vi da i hvert fald er i front med hensyn til upopulære holdninger og standpunkter. Mod i 1989 til at sætte afgifter ned! Hvor modigt er det at stå og love danskerne afgiftsned sættelser i stride strømme? Har det noget med politisk mod at gøre? Ikke i min optik, ikke som jeg ser det. Det kan have noget med tilpasning at gøre i forhold til indre samhandelsvilkår, men er det modigt at stå og love billigere dåsebjere og billigere smøger? Ikke som jeg ser det.

Det, jeg sagde i min ordførertale, var, at i Det Radikale Venstre og i regeringen har vi styr på dagsordenen, og vi er parate til hele tiden at forholde os til de problemer og de udfordringer, som grænsehandelen giver anledning til.

Til hr. Flemming Hansen:

Det var aldeles ikke udtryk for en mistænkeliggørelse af detailhandelen. Jeg var lige ved at tro, at hr. Flemming Hansen var begyndt at diskutere lukkelov med mig på et tidspunkt, men det var nu ikke det, det gik på i første omgang.

Jeg sagde, at spørgsmålet om avancer også nødvendigvis må indgå i en diskussion om grænsehandel, for selvfølgelig vil forskel i avancer da også give anledning til handelsmønstre på kryds og tværs af landegrænser. Derfor er avancespørgsmålet da også relevant. Så der var ikke tale om en mistænkeliggørelse af nogen former for detailhandel, på ingen måde, men blot et ønske om, at det aspekt også må indgå i en ordentlig, sober, seriøs diskussion af grænsehandel.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Det er tilfredsstillende, at hr. Morten Helveg Petersen ønsker at forholde sig til grænsehandelen. Det har vi andre gjort et stykke tid. Det, der er til diskussion i dag, er, hvad vi gør, når 24-timers-reglen ophører. Derfor vil jeg gerne spørge hr. Morten Helveg Petersen, om han ag-

ter at rette sig efter den aftale, vi har med Kommissionen om, at vi har lovet en gradvis lempelse af 24-timers-reglen.

Tør De Radikale stå inde for det? For vi taler jo ikke om afgiftslettelser i flæng i debatten i dag; vi taler om et helt konkret problem, som vi har allerede i år 2005.

Med hensyn til avancerne i detailhandelen har jeg altså også meget svært ved at følge den radikale ordfører. Derfor vil jeg spørge den radikale ordfører, om Det Radikale Venstre ikke er enig med LO-formanden i, at f.eks. lønstigningerne spiller en meget stor rolle for det danske omkostningsniveau og skattetrykket spiller en meget stor rolle for det danske omkostningsniveau og dermed har langt, langt større betydning end avancen, om den skulle være et par millimeter mere eller mindre eller højere eller lavere i Danmark end i Tyskland?

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FRI):

Hr. Morten Helveg Petersen brugte mange ord på at lade være med at svare på det, jeg spurgte om.

Det, jeg spurgte om, var:

Når det nu i 1989 grænsehandelsmæssigt var sådan nogenlunde af samme størrelsesorden som i dag og vi i 1989 i fællesskab lavede en finanslovaftale for 1990, hvor vi sænkede afgifterne for at begrænse grænsehandelen – for det var jo Det Radikale Venstre, der sammen med bl.a. undertegnede den gang gjorde det – så har det jo ikke noget at gøre med at stå her og love billige bajere til folket; så har det noget at gøre med, at det samfundsøkonomisk jo er hul i hovedet, at det miljøpolitisk er hul i hovedet, at det jobmæssigt er hul i hovedet, at det ud fra alle betragtninger er hul i hovedet, at danskerne skal køre til Tyskland for at gøre deres indkøb.

Når nu vi var enige om at begrænse grænsehandelen i 1989, hvorfor vil Det Radikale Venstre så ikke være med til at begrænse grænsehandelen i 1999, når det nu har nået nogenlunde samme niveau, som det havde i 1989? Det har vi stadig væk ikke fået svar på.

(Kort bemærkning).

Morten Helveg Petersen (RV):

Først til fru Charlotte Antonsen:

Ja, vi har forpligtelser, som vi selvfølgelig skal opfylde og respektere. Selvfølgelig har vi det. Det har debatten i dag da også været ud-

tryk for set fra regeringens side, så det skal jeg da blankt anerkende. Selvfølgelig.

Min pointe er, at jeg er rimelig fortrøstningsfuld med hensyn til at have styr på dagsordenen, at respektere forpligtelser, at have styr på økonomien, at have styr på, hvornår man kan lempe eller hæve. Det, jeg sagde, var, at jeg ikke på forhånd vil afskrive muligheden for også hæve eventuelle afgifter og skatter – i modsætning til det største oppositionsparti.

Jeg skal gentage min pointe med hensyn til avancer: Jeg sagde, at det var et spørgsmål, der også burde indgå i diskussionen. Fru Charlotte Antonsen nævnte selv lønstigninger. Jo, det kan også sagtens indgå i den diskussion. Alt, der påvirker en prisdannelse på varer, er jo relevant at diskutere i denne her sammenhæng, og ikke kun moms og afgifter. Så i den forstand tror jeg faktisk vi er enige. Det skal selvfølgelig ses i en helhed.

Til hr. Kim Behnke: Rettidig omhu og modet til at gøre noget ved tingene synes jeg regeringen til fulde har dokumenteret, og det vil regeringen også dokumentere i fremtiden, så der er ikke noget nyt under solen på den konto.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FRI):

Nu har man selvfølgelig ikke pligt til at svare ud over evne, hvilket hr. Morten Helveg Petersen er et godt eksempel på, for nu har jeg to gange spurgt, hvad forskellen er på 1999 og 1989.

Hvorfor er det, der dengang var sund fornuft, nemlig at begrænse grænsehandelen, ikke også sund fornuft i dag? Hvad formål har det, at vi fra dansk side afleverer 3,3 mia. kr.? Vi mister moms, vi mister danske arbejdspladser, vi mister danske butikkers omsætning. Alt mister vi ved at smide 3,3 mia. kr. om året i Tyskland. Hvorfor ikke indgå aktivt i et forsøg på at begrænse den grænsehandel?

Og når hr. Morten Helveg Petersen siger, at regeringen aktivt vil følge det, og at man man vil se på, hvad der sker, osv., så er det jo lige præcis det, som det forslag til vedtagelse går ud på, som vi er fire partier der har fremsat. Det går lige præcis ud på, at man skal lave den undersøgelse, at man skal gå ind og kigge på alle de aspekter, der er med hensyn til løn, prisdannelse og hele molevitten. Alt, hvad der står deri, er det, hr. Morten Helveg Petersen har sagt her fra talerstolen. Hvorfor kan Det Radikale Venstre så ikke støtte det?

(Kort bemærkning).

Morten Helveg Petersen (RV):

I hr. Kim Behnke med fleres forslag står der, at der skal fremlægges en handlingsplan senest den 1. oktober 2000. Jamen hvad hvis der sker noget før?

Min pointe er jo sådan set netop, at man hele tiden skal være over det her område og hele tiden have vilje til at disponere ordentligt, henholdsvis sænke eller hæve afgifterne alt efter behov. Hvorfor nødvendigvis vente til den 1. oktober 2000? Det synes jeg da er lidt af en spændetrøje at prøve at iføre regeringen, når den i øvrigt har tjek på sin dagsorden. Det er i hvert fald grunden til, at vi ikke kan anbefale det forslag.

Keld Albrechtsen (EL):

Hr. Kim Behnke indledte denne her debat med nogle historiske betragtninger, som vist ikke var helt præcise. Han fremstillede det, som om befolkningen i 1986 skulle have fået det indtryk ved at lytte til flertallet her i Folketinget, at det indre marked skulle være vejen til lavere afgifter.

Jeg mindes nu, at de politikere, der førte os ind i det indre marked, havde uhyre travlt med at bedyre, at det ikke ville underminere velfærdsstaten, at det ikke ville tvinge os til en afgiftsharmonisering, at det ikke ville medføre, at Folketinget mistede kontrollen med skattepolitikken og finanspolitikken.

Og det er jo en linje, som er videreført af skiftende danske regeringer helt frem til denne dag, hvor bl.a. økonomiministeren har stået her på talerstolen og bedyret, at finanspolitikken og skattepolitikken fortsat er nationale anliggender og det vil de vedblive med at være osv. Og uanset hvad der sker i EU, vil de ansvarlige danske regeringer blive ved med at messe denne forklaring, i realiteten jo vel vidende, at vi er på vej ind i en skatte- og afgiftsharmonisering, desværre i en sådan forstand, at hr. Kim Behnke om få år sikkert kan føle sig tilfreds med resultatet, fordi det bliver gennemtvunget via EU's sociale union, virkningerne af euroens harmonisering osv. osv. Problemet er reelt nok.

Men jeg syntes, jeg var nødt til lige at korrigere den historiske fremstilling, for vi fik altså noget andet at vide af politikerne dengang, og det får vi stadig væk.

Så har jeg lyst til at komme ind på en karakteristik af den debat, som vi har haft her i dag:

Jeg synes, debatten har været ført i to lejre: en borgerlig lejr, som har lyst til at give en gratis omgang; det er jo det, der er tale om. Det er jo ikke grænsehandelen, der lige pludselig er blevet noget særligt problem. Det er den jo ikke mere, end den hele tiden har været; den er jo ikke noget større problem. Men man har lyst til at give en gratis omgang. Man vil gerne dele nogle afgiftslettelser ud på nogle populære varer, og det håber man på at man kan få nogle stemmer ved at give løfter om.

Og man vil selvfølgelig ikke betale regningen. Derfor har vi intet hørt om, hvordan denne gavebod skulle finansieres. Det er jo nu engang borgerlig politik i en nøddeskal. Det må man jo desværre konstatere at den har udviklet sig til. Det er der sådan set ikke mere at sige om.

Altså, de borgerlige partier vil gerne give en gratis omgang, og det har jo sådan set været hensigten med hr. Kim Behnkes forespørgsel. Den har jo været succesfuld for ham – forstået på den måde, at han jo har fået hele den borgerlige lejr mobiliseret bag dette totalt uansvarlige synspunkt. Det kan vi bare konstatere.

Men jeg er glad for – og det vil jeg gerne medgive regeringen – at regeringen ikke har ladet sig koste rundt med af alle disse borgerlige partier. Jeg er glad for, at man trods alt ikke har ladet sig aftvinge nogen løfter om, at nu vil man hovedkulds nedsætte en hel masse afgifter og dermed ufinansieret skabe et hul i statskassen. Og jeg kan i hvert fald sige fra Enhedslisten, at regeringen kan regne med Enhedslisten med hensyn til, at vi ikke skal til at lempe på 24-timers-reglen. Vi skal i det hele taget slet ikke afskaffe den.

Det har jo også en social- og sundhedspolitisk baggrund, at vi ikke skal afskaffe den, heller ikke når EU kommer og forlanger det om nogle år. Og hvorfor skal vi ikke afskaffe den? Jamen vi skal da ikke bruge statens penge, skatteydernes penge, til at skaffe billige smøger.

Jeg forstår slet ikke, at nogen kan have den politik vel vidende, at cigaretrykning formentlig er den mest enkeltstående dødsårsag, som vi har i dette land. Og jeg synes, det er skamløst, at man så kaster sin politiske energi fra borgerlig side ind på at fremme et så gennemgribende sundhedsskadeligt projekt, at man simpelt hen ønsker at bruge statens penge på at fremkalde kræft. Jamen sådan er den borgerlige politik – direkte.

Det synes jeg simpelt hen er en skændsel. Jeg kan ikke forstå, at man vil være bekendt at

fremføre sådan noget af hensyn til den rent populistiske interesse i at hente nogle stemmer på en gratis omgang. Jeg synes, man burde skamme sig.

Jeg har tidligere hørt økonomiministeren tale om, at hun er enig i, at vi her også har et sundhedspolitisk problem. Det håber jeg ministeren vil bekræfte i dag fortsat er regeringens opfattelse.

Og så kan vi godt snakke milliarder frem og tilbage, men jeg synes altså i virkeligheden, at vi her står med noget, som er helt grundlæggende, og derfor kunne jeg godt forestille mig, og det vil vi i Enhedslisten gerne drøfte med regeringen, at når nu problemet nærmer sig i EU – og det ved vi jo det gør, for Kommissionen har jo hidtil haft den linje, at vi om nogle år skal gennemføre en afvikling af 24-timers-reglen – så må vi kunne kræve fra dansk side, at der altså skal findes en løsning på det sundhedsproblem.

Vi kan ikke bare fra dansk side afskaffe 24-timers-reglen med den konsekvens, at billige smøger flyder ind over grænsen. Derfor må der findes en løsning, der sikrer, at vi ikke dermed øger incitamentet til at ryge, især selvfølgelig blandt de unge mennesker i Danmark, som dermed får adgang til langt billigere cigaretter. Og hvis EU ikke kan levere en sådan løsning – og det har jeg ikke hørt noget om at EU seriøst er indstillet på på nuværende tidspunkt, men det håber jeg kan ændre sig – så mener jeg, at vi her i Danmark, ikke efter EU-retten, det ved jeg godt, men moralsk set står stærkt ved at sige: Vi vil ikke være med til at gennemføre en sådan sundhedspolitisk skandale.

Og så kan vi godt have hele diskussionen om milliarderne og alt det, som vi har haft her i dag, men det andet her synes jeg altså er nok så væsentligt.

Det vil vi i hvert fald gerne opfordre regeringen til. Vi har allerede været inde på den dialog med økonomiministeren i Folketingets Europa-udvalg, og jeg vil godt opfordre til, at vi fortsætter ad den vej for at få de andre perspektiver af sundhedspolitikken ind i den her debat.

Så skal jeg sige til slut, at Enhedslisten stemmer imod begge forslag til vedtagelse, og når vi stemmer imod SF's forslag til vedtagelse, så er det ikke på grund af det saglige indhold omkring afgifter. Der tror jeg SF og Enhedslisten er enige: Vi skal ikke ind på noget, som underminerer velfærdsstatens principper.

Det er ikke derfor, vi stemmer imod, men jeg har allerede over for hr. Aage Frandsen argumenteret med, at jeg altså mener, at SF går i en fælde, hvis man begynder at rejse skattespørgsmålet på regeringskonferencen. Og det håber jeg i det mindste SF har lyttet til, sådan at vi ikke, når vi skal til at udforme mandatet for regeringen til det topmøde, der kommer i EU om 3 ugers tid, og som skal finde sted i Helsinki, kommer ud i noget snavs på grund af SF's krav om en udvidelse af dagsordenen for regeringskonferencen.

Men SF skal til gengæld også vide, at det ikke er på grund af en kritik af hensigten bag SF's forslag til vedtagelse. Og derfor står vi også sammen med SF og regeringspartierne, når vi stemmer imod det forslag til vedtagelse, som hr. Kim Behnke har fremsat, og som jo simpelt hen betyder, at man vil give en gratis omgang.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Jeg har jo forstået hr. Keld Albrechtsens begrundelse for at afvise vores forslag til vedtagelse ud fra, at det er knyttet til regeringskonferencen. Men så synes jeg alligevel, det kunne være lidt interessant at få afklaret: Hvad så omkring det principielle? Hvis nu det var i en anden sammenhæng, ville hr. Keld Albrechtsen og Enhedslisten så være med til i en situation, hvor selskabsskatten presses nedad i forskellige lande, at få det vedtaget i EU, også med kvalificeret flertal, hvis det er nødvendigt?

Og det andet: Når hr. Keld Albrechtsen siger, at EU skal levere varen omkring det med tobaksafgifter, og det vil man støtte regeringen i, hvad er det så, man vil bruge af håndtag til det? Hvis nu EU ikke vil give os den indrømmelse, at vi af hensyn til danskernes sundhed har lov til at have højere afgifter end de andre EU-lande, vil man så være med til også her at bruge bestemmelser om kvalificeret flertal for at sikre sundheden, ikke kun danskernes, men også tyskerne, som et krav inden for en EU-sammenhæng? Og jeg understreger igen, at jeg siger det helt uden for regeringens konferencensammenhæng. Det er helt principielt i en situation om, skal vi sige 1 eller 2 eller 5 år.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Som jeg allerede tidligere har nævnt under debatten, har Enhedslisten støttet, at man forsøger på via enstemmighedens princip at få vedtaget

en adfærdskodeks om mindsteregler for selskabsbeskatningen. Det er den vej, vi mener man skal gå frem. Og når vi har det synspunkt, er det, fordi vi jo godt ved, hvordan unionsudviklingen er, og vi jo godt ved, hvad flertalsafgørelser vil blive brugt til, hvis man går ind og anerkender princippet om, at der skal være flere flertalsafgørelser. Derfor er det en glidebane.

Jeg kan ikke udelukke, at der kunne opstå en situation i en anden verden end den, vi for indeværende lever i, hvor en sådan diskussion kunne blive relevant. Det kan jeg ikke udelukke. Men det, jeg kan se, er, at det vil være selvmorderisk at rejse den diskussion i EU, for det vil kun bære ved til unionsopbygningen.

Derfor vil jeg også opfordre SF til at udvise den yderste forsigtighed med hensyn til det spørgsmål, for jeg ved jo, at SF heller ikke ønsker en social og monetær union. Det bør man derfor heller ikke bære ved til.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Nu kan man altid diskutere, hvornår man bærer ved til noget. Men et tilfælde, som jeg ikke tror er helt uden for virkelighedens verden, er, at man i EU diskuterer, om selskabsskatten skal have et bestemt niveau, og så bliver alle lande undtagen ét land, Irland, enige om at sige, at ingen lande må ligge under 20 pct., men ét land, Irland, siger, at de ikke vil være med. Så kan man blive ved med at forhandle med dem og forhandle med dem, og de vil stadig væk sige: Vi kører ned på 12! Og så kører de ned på 12 pct., og så er der andre lande, der også smutter længere nedad.

Vil hr. Keld Albrechtsen i en sådan situation, som kunne opstå – og det er ikke særlig usandsynligt – være med til at sige: O.k., så tager vi det felt og siger, at der er flertalsafgørelse på det felt?

Det betyder ikke, at man har åbnet for en hel masse andet. Det behøver det ikke at betyde. Men man tager det her felt.

Tilsvarende kunne man jo have valgt tobaksafgifter ud fra et sundhedskriterium og nøjedes med at sige: Det er det felt, og det er det og ikke mere.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jamen det vil ikke lykkes hr. Aage Frandsen at lokke mig i fælden. Det vil ikke lykkes ham. For hvis man rækker en vis herre lillefingeren, så

tager han hele armen. Og man kan altså ikke åbne for flertalsafgørelser på et bestemt, begrænset område, som man selv synes egentlig kunne være ganske godt, og så forvente, at man kan standse processen dér, hvis man først har sat den igang. Så kommer alle de andre forslag om social union osv. naturligvis også på bordet.

Og hvordan skulle Danmark kunne stå og sige: Vi bestemmer dagsordenen; det er kun om det enkelte spørgsmål, vi har rejst, at der må komme forslag om flertalsafgørelser; de andre områder må naturligvis ikke komme til debat?

Sådan spiller unionsklaveret jo ikke. Derfor skal vi holde fingrene fra det, og derfor er jeg også glad for, at skatteministeren i dag her under debatten har bekræftet, at den danske regering ingen planer har om at lægge det spørgsmål frem på regeringskonferencen. Det var klogt af skatteministeren at komme med den bemærkning.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Skatteministeren var jo så klog, at han sagde det netop på denne måde: »på regeringskonferencen«. Men han sagde jo altså også, at man skulle se på det i øvrigt. Sådan hørte jeg i hvert fald skatteministeren. Så det er ikke noget med, at det er udelukket.

Men det, jeg vel så må konstatere hos hr. Keld Albrechtsen, er, at selv om et tog kører afsted og man synes, der er nogle ting, der skal rettes, vil man ikke være med til at rette dem, fordi man er bange for, at det så kører endnu hurtigere.

Det kan jeg forstå er argumentet. Og det vil sige, at ligegyldigt hvilken situation man kan forestille sig der kan opstå, vil man aldrig nogen sinde være med til at lave noget, der skal være baseret på flertalsafgørelser. Er det sådan forstået? Er det virkelig udelukket totalt, fordi det er den her verden, man taler om?

Så kan man forestille sig en helt anden verden, og dér kunne det så være man kunne forestille sig det, men vi er jo ikke i en anden verden. Men altså, det er helt udelukket nu, kan jeg forstå. Ligegyldigt hvad det drejer sig om, ligegyldigt hvilken situation vi er i, vil man aldrig være med til det, for den dér person vil man altså ikke række en lillefinger.

Sådan har vi ikke opfattet kapitalisme og EU og sådan noget. Jamen altså, der er gradforskelle. Det er ikke noget med, at den ene er en fanden og den anden er en engel.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Hr. Aage Frandsen arbejder støt og energisk på at lokke mig i den fælde, men jeg går ikke i den. Jeg kan sige til hr. Aage Frandsen, at i en anden og bedre verden kunne man måske forestille sig et internationalt samfund, hvor man havde mindsteregler om miljøbeskyttelse og måske også mindsteregler om selskabsbeskatning og måske en skat på valutatransaktion – et system, som man måske ad åre kunne nå frem til i FN.

Jamen lad os så diskutere, om der dér skal være flertalsafgørelser. Den debat vil Enhedslisten gerne gå ind i, men det, der er helt afgørende for mig, er, at det er gift at lægge den debat ind i EU-sammenhæng, for i EU-sammenhæng vil den blive misbrugt på det groveste af alle de kræfter, der vil bruge den til at indføre flertalsafgørelser på alle de områder, hvor vi ikke kan lide det, og hvor SF heller ikke kan lide det.

Derfor skal SF da i det mindste have den lille advarsel, inden man med åbne øjne går i den fælde.

Skatteministeren (Ole Stavad):

Jeg kan ikke lade være med at glæde mig over en debat, der i hvert fald hos mig har efterladt det indtryk, at der bredt i Folketinget er en parathed til at forholde sig til kloge omstillinger, også i tiden fremover. Og jeg synes jo, at vi måske godt kunne hjælpe hinanden med også at få fortalt den lille historie om, at uanset hvem der har været i regering og hvem der har siddet som folketingsmedlemmer, har vi i et samarbejde mellem Folketinget og regeringen faktisk over de sidste 10-15 år magtet en opgave med strukturomlægninger og omlægninger i øvrigt, der vel er større end det, ret mange andre lande har kunnet præstere og håndtere. Det synes jeg så også giver et godt afsæt for de opgaver, vi har i de kommende år.

Jeg har selvfølgelig lyttet mig til, at der var sådan lidt forskellig stemmeføring, da vi nåede til spørgsmålet om, hvordan det skal finansieres. Men jeg mener i hvert fald at have talt mig frem til, at der stadig væk er et flertal, der godt forstår, at hvis det er sådan, at vi skal sikre vores velfærdssamfund ind i det 21. århundrede – og det er vi nogle der vil slås for – så er man også nødt til at forstå, at hvis der er afgifter, som det måske ikke er klogt at opretholde nøjagtig på det punkt, hvor vi har dem i dag, så skal der findes erstatninger, der sikrer finansie-

ringen af velfærdssamfundet, og som sikrer en fordelingspolitik, der er ordentlig, og som ikke må forringe den fordelingspolitik, vi har i dag. Det er i hvert fald det helt klare sigte og den indgang, vi har i regeringen til den her opgave.

Så var der nogle lidt mere konkrete spørgsmål og bemærkninger, som kaldte på en enkelt kommentar.

Jeg tror, det var fru Charlotte Antonsen, der sagde, at regeringen går ind for flertalsafgørelser. Jeg har faktisk ikke hørt hverken økonomiministeren eller mig selv i dag nævne noget om flertalsafgørelser. Dér, hvor regeringen besluttede at man ville anbefale flertalsafgørelser, var, da vi lagde op til Amsterdamtraktaten med hensyn til nogle klart definerede miljøafgifter, og der er ikke i regeringen nogen ny beslutning på det felt.

Men det er rigtigt, at der foregår en debat i øjeblikket, bl.a. i det parti, jeg tilhører, og at Socialdemokratiets Europaudvalg er på vej med et debatoplæg – jeg har selv glæden af at være et af de ydmyge medlemmer i udvalget – hvor vi fra udvalgets side stiller spørgsmålet: Er det stadig væk klogt at anse enstemmighed på en række områder og specielt på skatteområdet som beskyttelse, eller er der ikke behov for at tage en debat om en række af disse områder, eksempelvis, som hr. Aage Frandsen nævnte, erhvervsbeskatningen? For hvis det er den, der går langsomt, der bestemmer farten, ja, så kommer det til at gå meget langsomt, og man risikerer, at det er de mindst udbyggede velfærdssamfund, der kommer til at lægge finansieringsniveauet.

Det er indgangen til den debat, men det er altså en debat, der er spillet ud med fra det parti, som jeg kommer fra. Regeringen har kun truffet beslutning på det ene felt, som vi traf beslutning om i sin tid omkring Amsterdam. Men debatten kører, og det synes jeg er både klogt og vigtigt.

Så spurgte fru Charlotte Antonsen, hvor meget det, som Europaudvalget fik oplyst tilbage i 1996 om, hvor meget en tilpasning som følge af 24-timers-reglens bortfald ville koste, ville koste i dag.

Hvis jeg må henlede fru Charlotte Antonsens opmærksomhed på, at der den 14. oktober 1999 til Folketingets Europaudvalg er oversendt et bilag, der hedder bilag 703, Almindelig del, hvor der er et svar på et spørgsmål plus et notat på 7 sider om lige nøjagtig den problemstilling, hvor vi belyser, hvad den er nu, og hvad det er

for beløb, vi i givet fald skal kunne håndtere, så er der i forhold til de 1,5-2 mia. kr., fru Charlotte Antonsen nævner tilbage fra 1996, ikke de store ændringer. Man når et beløb, der hedder 1,6 mia. kr. Men selvfølgelig er det under nogle forudsætninger, så jeg plejer at sige, at det er i omegnen af et par milliarder, hvis vi tager udgangspunkt i det afgiftsniveau, vore nabolande har i øjeblikket.

Så spurgte fru Charlotte Antonsen også, om regeringen er opmærksom på, at beslutningen tilbage fra 1996 indeholdt ordet »gradvis«. Jeg vil gerne understrege og bekræfte, at det er regeringen opmærksom på, men at ordet »gradvis« knytter sig til en gradvis lempelse af de kvantitative begrænsninger. Det er den sammenhæng, det skal ses i.

Så var det hr. Flemming Hansen, der specielt udtrykte bekymring i forhold til grænsehandelen, der bliver drevet af forskelle i benzinpriserne. Jeg er såmænd, hvis vi ser på erfaringerne, et langt stykke vej enig med hr. Flemming Hansen i, at det ikke mindst er forskelle i benzinpriserne, der kan være en ganske væsentlig drivkraft, også i forhold til øvrige områder.

Derfor kan jeg så give den glædelige nyhed, at jeg i går fik en indberetning fra den danske ambassade i Berlin om, at Forbundsdagen i Berlin har vedtaget en ny lov, der betyder, at Tyskland hvert år de kommende 4 år til og med 2003 forhøjer benzinafgiften med 6 pfennig, der svarer til ca. 27 øre inklusive moms, og tilsvarende for diesel. Og ud fra de indberetninger og oplysninger, jeg har i øjeblikket, med et lille forbehold – der kunne være et kommunikationsproblem – så er det beslutninger, der er truffet, en lov, der er vedtaget i Forbundsdagen. Og igen: Ud fra de oplysninger, jeg har fået, så skal en lov af den karakter ikke igennem Forbundsrådet, og derfor skulle vi altså stå med en kendsgerning, som vi kan forholde os til.

Det er jo så også en lille oplysning, som jeg synes dokumenterer, at når man skal være tilbageholdende med at lægge meget fine, lange handlingsplaner frem om, hvordan man præcis gør i konkrete situationer, så er det noget, som ofte vil give mere forkerte end rigtige diskussioner, for på det tidspunkt, hvor man står i situationen, ja, så er det en anden virkelighed, vi forholder os til. Den her oplysning ville jeg eksempelvis ikke have kunnet afgive, hvis vi havde haft debatten i sidste uge i stedet for i denne uge.

(Kort bemærkning).

Flemming Hansen (KF):

Ja, det er jo ejendommeligt: Ministeren kan nu score på, at tyskerne ikke kan holde deres afgifter nede. Så skal det løse problemerne, at benzinen bliver dyrere over hele Europa! Sådan er det.

Så glædede jeg mig da over, at ministeren erkendte, at han er medlem af det Europaudvalg, som jo har været diskuteret meget inden for Socialdemokratiet og her i dag, og det vil sige, at ministeren jo så kan få alle muligheder for at påvirke Europaudvalget, således at det, som man jo sagde man ville nå frem til at mene om udviklingen, måske slet ikke går, som Socialdemokratiets Europaudvalg i øvrigt mente.

Så vil jeg spørge skatteministeren om én ting: Hele debatten her har jo kørt meget på skatte-tryk. Er skatteministeren stadig væk enig i det, der står i regeringens finansredegørelse for 1998-99: at skattetrykket i år 2005 vil være nede på 45,4 pct.? Hvis regeringen er enig i det, er det jo næsten helt vidunderligt, så har danskerne jo noget at glæde sig til.

Derfor vil jeg spørge, om det bare er noget, der står på tryk, eller om skatteministeren stadig væk har opfattelsen af, at skattetrykket vil falde så markant de næste 5 år.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Det bliver interessant her på falderebet.

Jeg vil godt spørge den anden tilstedeværende minister, økonomiministeren, hvad Det Radikale Venstres svar er på det spørgsmål, som skatteministeren lige har stillet, nemlig om tiden er inde til, at man går fra enstemmighed på erhvervsskatteområdet over til kvalificeret flertal. For opfattelsen, havde jeg nær sagt, uden for dette hus er da, at Socialdemokratiet har ændret sig, men det kan jo da være, man er blevet stoppet i sidste øjeblik, og det var jo en interessant oplysning at få, men det venter jeg svar på fra økonomiministeren.

Skatteministeren siger, at det er kvantitative lempelser, som skal gennemføres gradvis frem mod år 2003. Så vil jeg gerne høre: Hvor mange flere cigaretter må danskerne tage med, hvor mange flere liter spiritus må danskerne tage med i medfør af 24-timers-reglen? Altså, hvad er regeringens oplæg på dette område, og vil det i givet fald komme med i denne her redegørelse, som altså ikke må hedde en handlingsplan, men som så kan hedde en redegørelse,

selv om jeg har svært ved at se den store forskel?

Til sidst: Jeg fik ikke svar på et spørgsmål til skatteministeren, og det er, om regeringen er enig med OECD i, at på trods af den demografiske ændring i Danmark, altså de mange flere ældre, vil det fortsat være muligt at finansiere opgaven, selv om man reducerer det danske skattetryk. Det siger OECD. Er regeringen enig i, at det er en mulighed?

(Kort bemærkning).

Erik Jacobsen (V):

Skatteministeren oplyste, at forbundsregeringen har besluttet at forhøje olieafgifterne de kommende 4 år med ca. 6 pfennig pr. liter.

Jeg vil gerne spørge skatteministeren: Påtænker den danske regering at forhøje afgifterne tilsvarende de kommende 4 år?

(Kort bemærkning).

Skatteministeren (Ole Stavad):

Spørgsmålet om, hvordan skattetrykket ser ud i 2005, vil jeg ikke afgive nogen firkantet, færdig erklæring på. I fremskrivninger til år 2005 under en række oplyste forudsætninger er man nået til, at skattetrykket vil være faldet til 45,4 pct. Det er helt korrekt. Om alle forudsætninger kan opfyldes for at nå derned, tør jeg bestemt ikke stå og give nogen garanti for her i dag, men jeg vil da gerne afgive den helt klare erklæring, at for regeringen er det ikke et selvstændigt mål at have et højt skattetryk. Men der er to ting, vi prioriterer.

Den ene er, at vi ikke vil acceptere, at vores velfærdssamfund undergraves. Det koster, det ved vi. Den anden er, at vi ikke vil solde de gode tider op, sådan at vi ikke får afdraget nødvendigt på gælden, for det er en af de afgørende forudsætninger for at klare også de flere omkostninger, der følger med, at vi er nogle, der bliver gamle om nogle år sammen med en hel masse andre. Og derfor skulle vi med hensyn til de små 50 mia. kr., der står som renteudgifter i det finanslovsforslag for år 2000, vi behandler, meget gerne over en klog finanspolitik, hvor vi også kan tåle at se overskud til at afdrage gælden, have bragt det beløb ned. Så det er det længste, jeg vil gå på det punkt.

Fru Charlotte Antonsen vil gerne have et firkantet svar. Der må jeg skuffe fru Charlotte Antonsen med, at der ikke i regeringen, kan jeg da oplyse, er truffet nogen færdig beslutning på det felt, men jeg vil da anse det for at være na-

turligt, at vi også medtager den del i den redogørelse eller orientering, eller hvad vi nu kalder det, som jeg har stillet Folketinget i udsigt inden udgangen af denne folketingssamling. Det synes jeg vil være helt naturligt.

Og så var der spørgsmålet, om regeringen har overvejelser om at forhøje afgifterne, så de svarer til de tyske. Vi har jo allerede frem til og med 2002 på benzinområdet indbygget en vis stigning, der ligger på 10 øre plus 2½ øre på momsen, som er knap og nap halvdelen af det, tyskerne nu har vedtaget. Med hensyn til dieselen er det vores erklærede politik, at det er en klog måde at indrette sig på, at vi nogenlunde følger det tyske niveau. Som man sikkert er opmærksom på, har vi fremsat et forslag med hensyn til år 2000. Og uden at der ligger nogen færdig beslutning i det, jeg siger her, vil jeg sige, at så ville det ikke være unaturligt, om det med den nye beslutning i Tyskland blev fulgt op med en tilsvarende stigning i de efterfølgende år.

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Til fru Charlotte Antonsen, der stillede et par konkrete spørgsmål:

Jeg er enig med fru Charlotte Antonsen og OECD i, at man selvfølgelig kan sænke skattetrykket og klare den demografiske udvikling i Danmark. Det afhænger helt af, hvor fornuftigt vi i øvrigt opfører os – og vi er i denne sammenhæng ikke kun politikerne, men lige så meget vælgerne – og presset i det hele taget på nye ydelser osv.

Det andet spørgsmål fra fru Charlotte Antonsen drejede sig om regeringens holdning eller rettere Det Radikale Venstres og måske min holdning til mulige flertalsafgørelser på skatteområdet. Og dér kan jeg sige, at det diskuteres, og det diskuteres også i regeringen, som skatteministeren har sagt det.

Jeg vil dog gerne knytte nogle bemærkninger til det og til den måde, hr. Aage Frandsen argumenterer for det på, hvor han siger, at Irland i givet fald måske ikke vil være med til en gentlemanagreement, som jeg plejer at kalde det – det er den aftale, som hr. Keld Albrechtson har refereret til et par gange fra talerstolen i dag: Det er jo ikke bare Irland, det handler om. Det handler jo også om Norge, Schweiz, USA. Nu nævner jeg dem kun som eksempler for at illustrere, at vi jo ikke klarer den skattekonkurrence og det internationale konkurrencepres, der er i en eller anden grad, ved kun at se på

EU, og det synes jeg også Folketinget og herunder SF skal have med i deres overvejelser.

Endelig minder jeg om, at den positivliste og den metode til at træffe afgørelse med kvalificeret flertal, som regeringen fremlagde om nøje specificerede miljøafgifter for at gøre det nemmere, var der kun ét land i EU der syntes var et godt forslag. Alle andre lande ville overhovedet ikke diskutere det, og det kom overhovedet ikke med på dagsordenen under regeringskonferencen op til Amsterdambtraktaten.

Om mit forslag om at lave en gentlemen-agreement i EU om at lægge et minimumsniveau for selskabsskatten er der ikke nogen andre lande der overhovedet har ytret nogen interesse for.

Jeg nævner det kun, for at det kan indgå i diskussionerne i øvrigt, at det ikke bare er noget, vi går ned og bestiller i EU. Alle landene i EU er meget omhyggelige med, at skattesystemerne er en del af deres fordelingspolitik og en del af deres egen måde at tilrettelægge deres finanspolitik på. Det er meget, meget svært at komme igennem med flertalsafgørelser på det område.

Endelig skal jeg sige til hr. Kim Behnke, at det jo ikke er udtryk for politisk mod i 1989 at nedsætte punktafgifterne. De punktafgiftsnedsættelser var jo finansieret. Og Det Radikale Venstre har uanset regeringsdeltagelse – altså hvilken farve, og om vi har været i regeringsdeltagelse – været fuldstændig åbent over for at lave omlægninger i skatte- og afgiftssystemerne, også af hensyn til hvad der tjener Danmark bedst, og det er vi fortsat.

Om til hr. Flemming Hansen vil jeg sige: Det er jo ikke udtryk for en mistænkeliggørelse af detailhandelen at gøre opmærksom på, at der også er noget, der hedder avancer. Jeg håber sandelig, at detailhandelen beskæftiger sig med sine avancer, ellers så det jo temmelig kedeligt ud for Danmark, men derfor kan man jo godt diskutere, om avancerne er særlig høje på nogle områder i forhold til, hvad de er på andre områder. Det er jo ikke noget illegalt tema, men jeg håber sandelig og ønsker, at detailhandelen har rimelige avancer.

Til allersidst spørger hr. Keld Albrechtsen, om jeg vil bekræfte et tidligere tilsagn omkring de sundhedspolitiske problemer i givet fald, når vi skal fjerne 24-timers-reglen. Og det vil jeg gerne bekræfte og bare lige erindre om, som skatteministeren også sagde, at vi jo ikke er bundet til et bestemt afgiftsniveau. Og

Danmark vil gerne arbejde på at få hævet den type afgifter i EU-regi, og vi vil også gerne prøve andre metoder for at tage hensyn til det sundhedspolitiske aspekt.

Så med disse ord tror jeg, jeg overlader til formanden at foreslå afstemning.

Kim Behnke (FRI):

Jeg vil godt takke begge ministre og partiernes ordførere for en deltagelse med stor seriøsitet og stort engagement. Den debat, vi har startet nu, kommer jo til at foregå i de kommende år, for selv om de socialdemokrater, der er til stede i Folketinget, mener, at den bedste taktik er »Vent og se!«, kan vi jo i dagens aviser konstatere, at de socialdemokrater, der beskæftiger sig med europæisk politik, jo i det mindste har mod til at tage debatten. De har også mod til at komme med forslag til løsninger. Det er så ikke forslag, jeg er enig med de socialdemokrater i, men det er dog trods alt bedre at turde deltage i debatten end at gemme sig som strudsen og håbe på, at verden bliver en anden.

Den vent og se-holdning, som gør sig gældende i Socialdemokratiet, er så ikke helt i samme grad repræsenteret i regeringen, al den stund vi jo om ikke andet så i hvert fald har fået et løfte fra skatteministeren om, at han inden for det næste års tid vil komme med en samlet udredning, og det kan der jo være brug for. Der kan være brug for en udredning, som er i stand til at beskrive det præcise omfang af grænsehandelen og ikke kun grænsehandel til Tyskland, men til alle lande – en præcis beskrivelse af, hvad det er for mekanismer, der gør sig gældende, når folk foretager grænsehandel – og tage stilling til, i hvilket omfang smugleri kan begrænses, det, man kalder illegal handel, altså når små butiksdrivende foretager parallelimport, f.eks. fra Tyskland.

Der er grund til at glæde sig til, at den udredning kommer, men dér, hvor forslaget til vedtagelse går et skridt videre, er, at når så den udredning er gennemført, ville det mest fornuftige jo være at lade den følge af en plan. Og jeg er naturligvis fuldstændig enig med økonomiministeren i, at det, vi i fællesskab lavede i 1989, både var fornuftigt og klogt, for dér gik vi ind og lempede grænsehandelfølsomme afgifter med 1,2 mia. kr. og sørgede for, at det skete med fuld finansiering. Og det er jo lige præcis det, et sådant forslag til en plan burde indeholde. Det burde vise, hvilke tanker regeringen gør sig om, i hvilket omfang man ønsker at erstatte

grænsehandelfølsomme afgifter med nye skatter, og i hvilket omfang man vil erstatte dem med forøgelser af andre kendte afgifter, osv. På den måde ville Folketinget have et fælles grundlag at diskutere videre på.

Så er der en del ordførere i dag, der har været meget optaget af, at afgifterne skal være med til at sikre vores velfærd, og dér er jeg nødt til at fastholde det meget korrekte synspunkt, som skatteministeren gav udtryk for i Jydske-Vestkysten den 2. november, nemlig at momsens og afgifterne skal nedsættes, og at staten mister mindre ved at sænke end ved at beholde afgifterne.

Det er fuldstændig korrekt set, og derfor er det også forkert, når man tager det udgangspunkt, at hvis bare vi venter og ser, så går det nok alt sammen.

I dag kører folk til Tyskland med deres såkaldte øltrailere, og Danmark taber hvert år 280 mio. kr. Det er altså penge, vi taber, hvis vi bare venter og ser. Og fra år 2004 vil folk frit og uhemmet kunne hjemhente 10 l spiritus og 800 cigaretter, hvis vi bare venter og ser.

Tabet på spiritussiden vil være 750 mio. kr., hvis vi bare venter og ser, hvorimod en afgiftsnedsættelse kan begrænse den danske stats tab til 390 mio. kr. Og derfor bør vi tage fat om de her ting allerede nu og ikke bare vente til år 2004, når vi har set, hvilket omfang skaderne har fået. For det kan have medført, at ganske mange danske detailhandelbutikker i mellemtiden er lukket, folk er blevet afskediget osv., og så er det svært at få rettet op på det igen.

Så kan jeg også forstå på flere ordførere, at spørgsmålet omkring folkesundheden ligger dem på sinde. Og det er godt, men jeg har svært ved at forstå, hvorfor dyre cigaretter er sundere end billige cigaretter, for det er jo ikke tilfældet. Og man efterlader det indtryk, at hvis bare vi beholder det nuværende afgiftsniveau i Danmark, så ryger folk nok ikke så meget. Jeg er nødt til at sige, at de unge mennesker i Danmark i dag desværre ryger mere, end de har gjort i mange år, til trods for at vi har de høje danske afgifter.

Men tak for en god og konstruktiv debat. Vi nåede vidt omkring, og vi glæder os til at følge skatteministeren med de løfter, han har givet i dag. Og så håber vi naturligvis på, at et flertal vil besinde sig og sørge for, at udredningen bliver fulgt af en handlingsplan gennem vedtagelsen af vores forslag til vedtagelse.

Aage Frandsen (SF):

Jeg har tidligere sagt, at det, der var vores formål med diskussionen, var en fastlæggelse både af en international strategi – herunder også en EU-strategi – og så også en dansk national strategi med henblik på sikring af velfærdssamfundet. Det, det hele drejer sig om, er efter vores opfattelse sikring af velfærdssamfundet, sikring af finansieringen af det. Det er ikke et problem, det er en udfordring, som også ministrene har sagt.

Med hensyn til den internationale del af det og i den forbindelse også EU må vi konstatere, at der i hvert fald ikke i forhold til det, vi har lagt frem, har været tilslutning til det overhovedet. Jeg har også konstateret, at Enhedslisten ikke i den her verden vil være med til noget som helst i den retning, og det vil så sige, at så bliver det i hvert fald ikke noget, som hr. Keld Albrechtsen og jeg nogen sinde kan lave sammen, for der er jo nok kun den her verden, og derfor må vi konstatere, at den del fik vi ikke noget ud af.

Når det drejer sig om den anden del, er der to ting, der i hvert fald er vigtige at slå fast. Den ene er, at regeringen ganske entydigt har slået fast, at man ikke vil ligge under for forskellige former for pres i retning af, at nu skal man fjerne nogle skatter uden at sætte andre i stedet med risiko for velfærdssamfundet eller et eller andet med, at man skal have brugerbetaling i stedet for. Det er det ene, vi har fået slået fast.

Det andet, vi har fået slået fast, er jo, at det, som Venstres formand, hr. Anders Fogh Rasmussen, på et tidspunkt sagde om, at ingen skat og ingen afgift måtte hæves, ikke står til troende, forstået på den måde, vi andre troede, nemlig at der ikke var én eneste skat eller én eneste afgift, man kunne forestille sig blev hævet, men det var det samlede skattetryk, der ikke måtte hæves, og på den måde har vi i hvert fald fået noget ud af debatten.

Man kan sige, at det er lang tid, der skal gå for at få afklaret, hvad det var, hr. Anders Fogh Rasmussen mente engang i september måned, hvor man flere gange bedyrede, at Venstre godt nok ikke lovede skattelettelse, men lovede, at ingen skat og ingen afgift skulle hæves. Det har vi fået at vide at det kan man godt risikere under en anden regering end den nuværende regering og måske også under den nuværende regering, at Venstre kan støtte skatte- og afgiftsforslag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslag til vedtagelse nr. V 17 af Kim Behnke (FRI), Charlotte Antonsen (V), Flemming Hansen (KF) og Klaus Kjær (DF) (se foran) forkastedes, idet 47 (V, KF, DF, CD og FRI) stemte for, 48 (S, SF, RV, EL og KRF) imod.

Forslag til vedtagelse nr. V 18 af Aage Frandsen (SF) (se foran) forkastedes, idet 7 (SF) stemte for, 90 (S, V, KF, DF, CD, RV, EL, KRF og FRI) imod.

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af lovforslag nr. L 40: Forslag til lov om regionale kulturaftaler samt ændring af teaterloven, museumsloven og lov om musik.

Af kulturministeren (Elsebeth Gerner Nielsen).
(Fremsat 13/10 99).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Søren Hansen (S):

Dette er et udmærket lovforslag, og jeg kan meddele allerede nu, at Socialdemokratiet agter at meddele, at vi vil støtte lovforslaget.

Oprindeligt tog denne her lovgivning udgangspunkt i en tanke om, at man skulle overføre kulturbevillingerne, de statslige kulturbevillinger, til kommuner og til amter, de skulle overføres til bloktilskudsordningen. En rigtig dårlig idé. For man ville nemlig dermed risikere at gå til andre gode formål, men eftersom kultur- og kunstkrøner er de bedste krøner, vi har, ville det alligevel ikke være nogen god idé.

Derfor satte vi i sin tid hælene i og fik så i stedet for en bloktilskudsmodel de regionale kulturforsøg. De har nu kørt i en årrække, gennemgående til glæde og fornøjelse; der har ikke været mange indvendinger mod disse regionale

kulturforsøg. Og det er så disse forsøg, der nu kan gøres permanente i kraft af loven om de regionale kulturaftaler.

Som sagt har den foreslåede lovgivning vores tilslutning, ikke mindst fordi man i kraft af denne lovgivning næsten tvinger, eller i hvert fald skubber kraftigt bag på kommuner og amter og de øvrige områder, som måtte bide på krogen her, man skubber bag på en øget interesse for kulturområdet, som jo ellers indimellem godt kan være noget klemt, både her i huset og jo altså også ude i kommuner og i amter.

Her kan vi altså være med til at sætte mere fokus, mere lys på kultur- og kunstområdet. Det er af det gode. Det vil også være af det gode, hvis denne tendens til at rette en skærpet opmærksomhed mod kunst- og kulturområdet kan medføre – og det tror jeg den kan – at man ude omkring i kommuner og amter siger, at vi så i kraft af, at vi bliver et kulturaftaleområde, også spytter lidt ekstra i bøsser i forhold til de projekter, der skal indgå i den pågældende aftale. Her bliver også mulighed for, at kommuner og amter kan få et tættere samspil omkring kultur- og kunstområdet, hvad vi også anser for at være fornuftigt.

Så alt i alt skubber det her altså i den rigtige retning. Jeg har godt registreret, at nogle af de nævn, vi har siddende centralt for at fordele midler, Teaterrådet, Kunstfonden osv., har peget på det problem, at de altså får reduceret deres frontlinje noget, fordi de ikke længere har den samme indflydelse på de lokale krøner, som de har haft tidligere. Men jeg vil gerne understrege, at af lovforslagets § 3 fremgår det samspil jo også, som er meget vigtigt, samspillet mellem dem med den politiske del af ansvaret og så de kulturfaglige og kunstnerisk sagkyndige grupper, der ligger ude omkring. Her er der altså også understreget det meget vigtige princip om den kunstneriske frihed.

Kim Andersen (V):

Det lovforslag fra kulturministeren, som vi her har til behandling, er et resultat af de regionale kulturforsøg, som blev iværksat i 1996, og som udløber med dette år. Evalueringsrapporten fra de regionale kulturforsøg og de drøftelser, der har været om aktiviteterne i de ni kommuner, samarbejdskommuner, der har været omfattet af de regionale kulturforsøg, har været positive; der har været sat øget lys på de kulturelle aktiviteter som følge af disse kulturforsøg, og der er også fra lokal side lagt flere penge til, som